Gemeente Hof van Twente

Beheren op beeldkwaliteit

november 2013

cyber
Adviseurs voor buitenruimte

Beheren op beeldkwaliteit

instrumentarium om op inzichtelijke en transparante wijze keuzes te maken met betrekking tot de visuele beeldkwaliteit van de openbare buitenruimte.

Colofon

Opdrachtgever:
534413 Gemeente Hof van Twente

Project:
Beheren op beeldkwaliteit

Contactpersoon:
[redacted]

Projectleider:
[redacted]

Auteurs:
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Datum: 12 november 2013

cyber
Adviseurs voor buitenruimte en organisatie

Inhoudsopgave

1 Inleiding **7**

2 Doel en uitgangspunten **11**

2.1 Doelstelling 11

2.2 Afbakening 12

3 Kwaliteitskader **14**

3.1 Gebiedstypen 14

3.2 Beheerniveaus 15

4 Beeldkwaliteit **17**

4.1 Meetsystematiek 17

4.2 Huidige beeldkwaliteit 18

5 Financieel kader **22**

5.1 Doelstelling 22

5.2 Werkwijze 23

5.3 Afbakening 24

5.4 Resultaten financiële toets 24

5.5 Conclusies financiële toets 28

5.6 Voorkeur scenario 29

6 Conclusies en aanbevelingen **31**

6.1 Conclusies 31

6.2 Aanbevelingen 32

BIJLAGEN **38**

Bijlagen

Bijlage 1: Begrippenlijst

Bijlage 2: Onderdelen buiten BoB

Bijlage 3: Gebiedstypenkaart per kern

Bijlage 4: Kwaliteitskaart per beheerniveau

Bijlage 5: Cibor schouwgids

Bijlage 6: Resultaat Quickscan

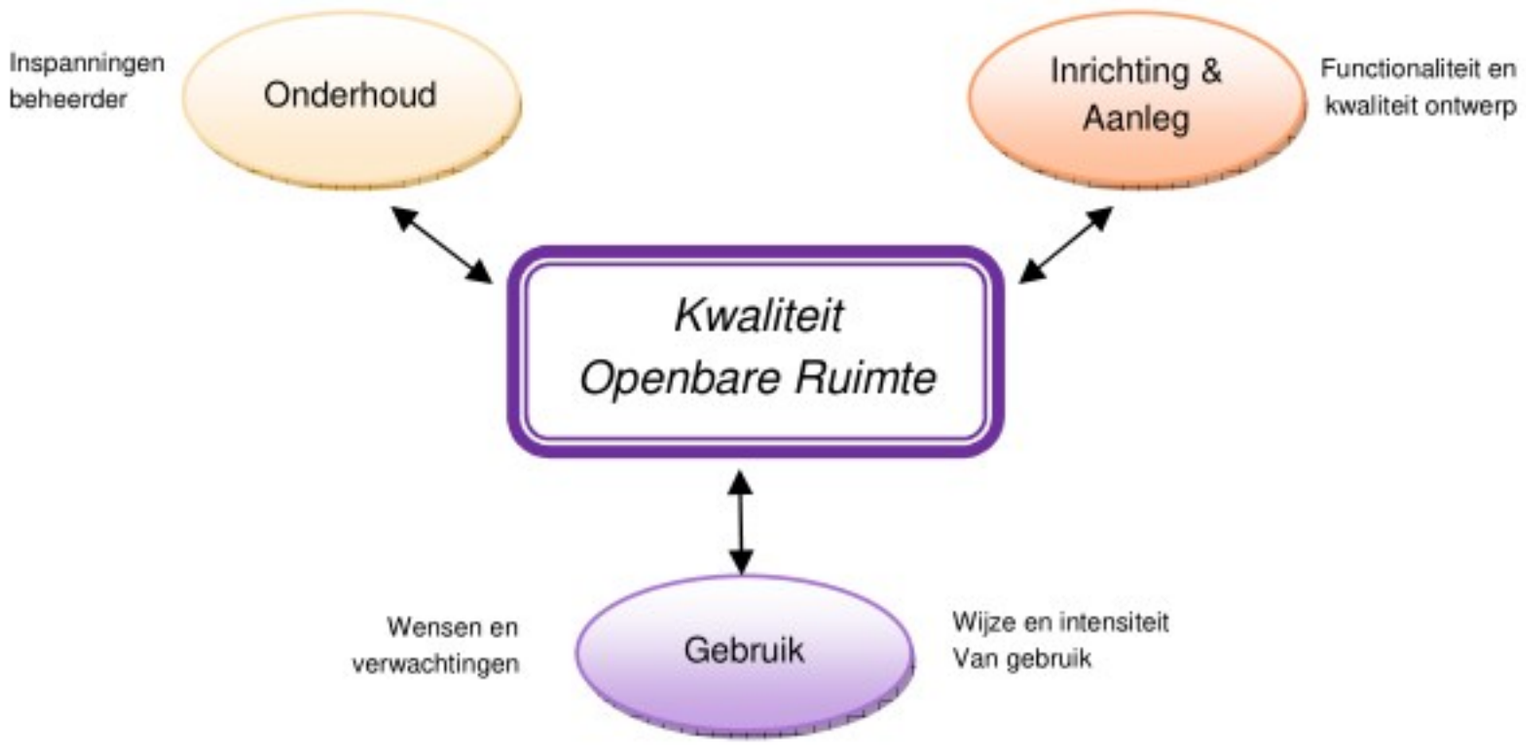
Bijlage 7: Kostenmodel Impact

6

Beheren op beeldkwaliteit, Gemeente Hof van Twente
534413 / 14 november 2013

1 Inleiding

De gemeente Hof van Twente is een gemeente bestaande uit de kernen Bentelo, Delden, Diepenheim, Goor, Hengevelde, Markelo en kleine buurtschappen.
Voor de gemeente Hof van Twente is het essentieel een visie en beleid voor de langere termijn te ontwikkelen voor inrichting en beheer van de openbare buitenruimte. De basis van het beheer is de inrichting, maar ook het gebruik van de openbare ruimte. De beleving die een gebruiker heeft, wordt gevormd door de samenhang van deze drie aspecten. In figuur 1.1 wordt dit samenspel duidelijk gemaakt. Deze aspecten bepalen in hoge mate de maatregelen die genomen moeten worden en de wijze waarop dit georganiseerd wordt om de gewenste kwaliteit te bereiken. Belangrijk doel hierbij is dat er richting de burger eenduidig wordt gecommuniceerd over de kwaliteit van de openbare ruimte.
Daarom dienen de bewoners en de ondernemers nauw betrokken te worden bij het beheren op beeldkwaliteit.

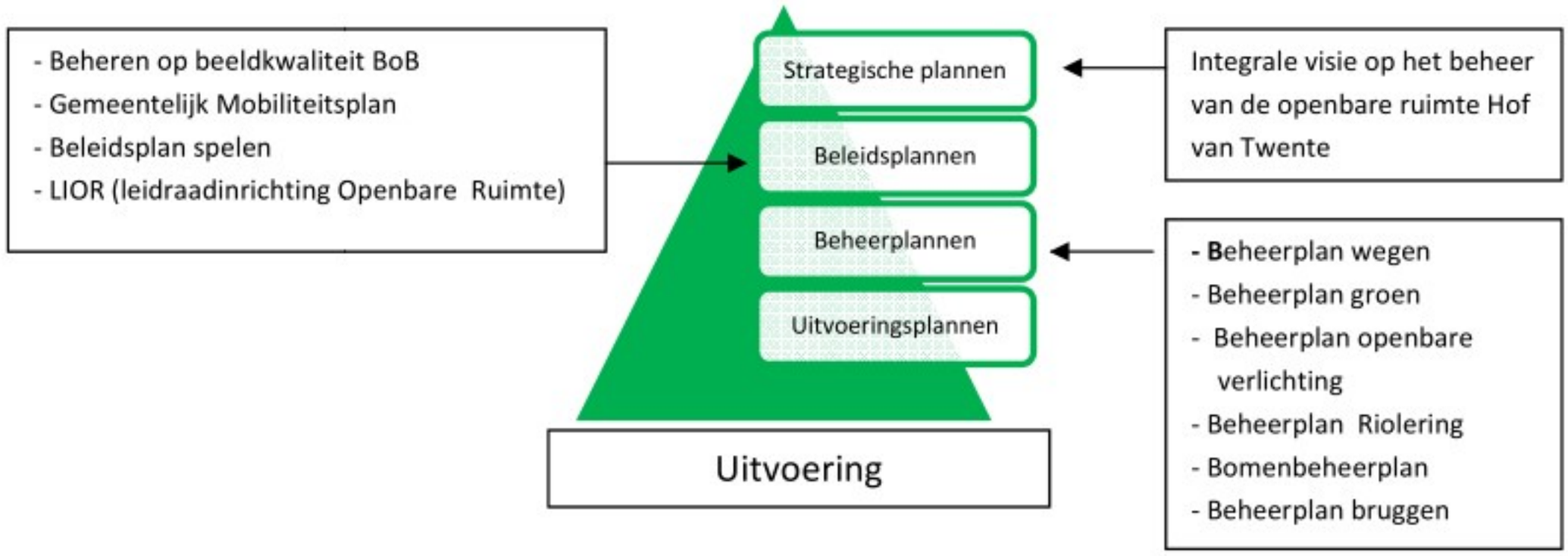

Figuur 1.1: samenhang tussen de drie aspecten

Daarnaast is een belangrijk onderdeel bij het rationaliseren van het beheer dat er veel meer planmatig gewerkt moet gaan worden op basis van heldere opdrachten en volgens heldere en meetbare kwaliteitscriteria. Om hieraan concreet invulling te kunnen geven is gevraagd aan de afdeling Openbare

Werken door de raad van gemeente Hof van Twente een integrale beheervisie op te stellen met een bijbehorend kwaliteitskader.
Tevens heeft de raad gevraagd om een heldere communicatie en sturingsinstrumentarium op basis waarvan de raad haar sturende en controlerende taken op gebied van beheer en onderhoud van de openbare ruimte kan uitvoeren.
Vanwege deze vragen is aan Cyber gevraagd om in samenwerking met de gemeente Hof van Twente het plan “Beheren op beeldkwaliteit” (BoB)op te stellen dat kaderstellend en richtinggevend is voor beeldgericht werken voor de komende jaren. Het kader en vertrekpunt voor dit BoB plan is vastgelegd in de “Integrale visie op het beheer van de openbare ruimte Hof van Twente”. Door het opstellen van dit plan krijgt de organisatie inzicht in de huidige en de realistische kwaliteit van het beheer van de openbare ruimte met daarbij zicht op de benodigde financiële middelen.
Het beeldgerichtwerken is een methode om op een transparante en begrijpelijke wijze de beeldkwaliteit voor bewoners, bestuur en de eigen organisatie inzichtelijk en bespreekbaar te maken. Daarnaast bevordert het beeldgericht werken een integraal eindbeeld en legt een verband tussen de beschikbare middelen en de te leveren kwaliteit.

De relatie tussen het BoB plan en andere plannen is schematisch weergegeven in het volgende figuur 1.2.

Figuur 1.2: Relatie tussen de BoB en strategische-, beleids- en beheerplannen voor het in stand houden van de openbare ruimte

Naast de beleidsplannen en beheerplannen zijn er ook nog andere instrumenten nodig om daadwerkelijk beeldgestuurd te gaan werken. Daarom wordt er naast dit BoB plan in 2014 gewerkt aan het opstellen van een LIOR, Omvormingsplannen openbare ruimte en Communicatieplan.

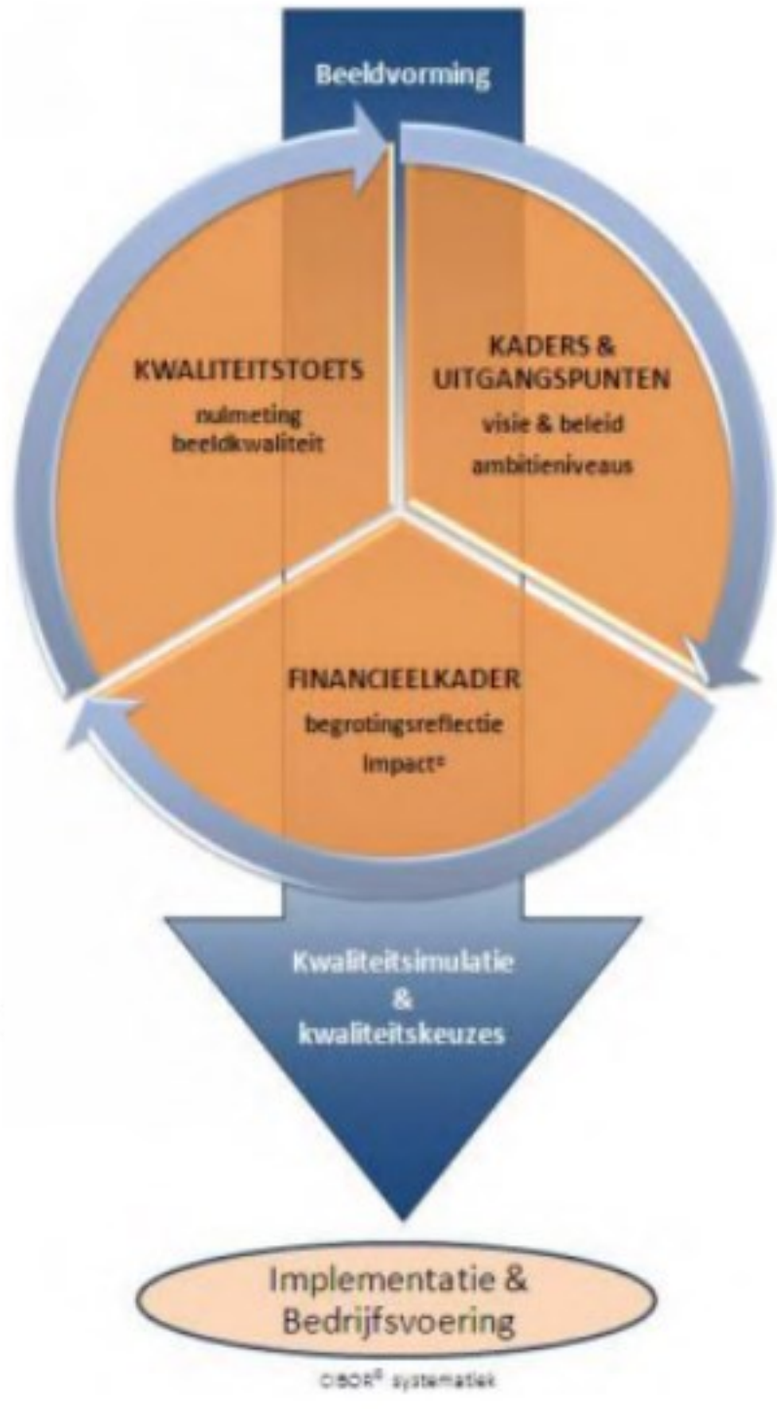
Dit plan bestaat uit drie onderdelen die een sterke onderlinge samenhang hebben (zie figuur 1.3 voor het schematisch overzicht):

1. Kwaliteitstoets:wat hebben we?
In dit plan wordt uitgegaan van de kosten voor het in stand houden van de gekozen beeldkwaliteit. Om vast te stellen of er bij aanvang een achterstand in het onderhoudsniveau aanwezig is en of de geleverde beeldkwaliteit voldoet aan de gestelde kaders wordt de werkelijke kwaliteit buiten getoetst aan het beleid zoals omschreven in het kwaliteitskader.

2. Kwaliteitskader: wat willen we?
Dit is het beleidsdeel waarin de doelstellingen met daarbij behorende, samenhangende kwaliteitsbeelden voor het beheer van de openbare buitenruimte worden vastgelegd. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een kwaliteitskaart, waarop per gebiedstype (zoals centrum en woonwijken) de na te streven (beeld)kwaliteit staat omschreven. De eerste stap om tot beleid te komen is ervoor te zorgen dat iedereen het over hetzelfde heeft en dat de te maken keuzes begrijpelijk zijn en gevisualiseerd worden.

3. Financieel kader: wat kost het?
De noodzakelijke financiële middelen worden in dit deel zichtbaar gemaakt middels benchmarkgegevens vanuit het kostenmodel Impact©[1]van Cyber. Om de resultaten en de consequenties van beheerkeuzes overzichtelijk te visualiseren wordt hiervoor een kwaliteitssimulatie gebruikt. Hierbij wordt een vergelijking gemaakt tussen de noodzakelijk geachte financiële middelen en het beschikbare budget vanuit de gemeentelijke begroting.

Alle hierboven genoemde onderdelen vormen het plan “Beheren op beeldkwaliteit (BoB)”.

Figuur 1.3: schematisch overzicht voor het opstellen van een BoB

[11]Kostenmodel ontwikkeld door Cyber t.b.v financiële doorrekening op beeldkwaliteit voor de openbare ruimte, zie tevens bijlage 7

Leeswijzer

Onderdeel van het rapport	*Toelichting*
Doel en uitgangspunten	**Hoofdstuk2** Na de inleiding wordt in dit hoofdstuk beschreven wat het doel en de functie van een BoB is. Hier wordt tevens ingegaan op de doelstelling en afbakening van het BoB.
Kwaliteitskader	**Hoofdstuk 3** Hierin wordt de gebiedsindeling van de gemeente en de te hanteren beheerniveaus verder uitgewerkt.
Huidige beeldkwaliteit	**Hoofdstuk 4** Hierin worden de in het verleden gestelde uitgangspunten vergeleken met de stand van zaken in de huidige buitenruimte van de gemeente.
Financieel kader	**Hoofdstuk 5** Hier wordt uiteengezet wat op basis van de beschikbare middelen haalbaar is.
Conclusies en aanbevelingen	Het rapport sluit af met **hoofdstuk 6** waarin de conclusies zijn beschreven.

2 Doel en uitgangspunten

2.1 Doelstelling

Het doel van het plan “Beheren op Beeldkwaliteit” (BoB) is een kader te scheppen en een instrumentarium aan te reiken om op inzichtelijke en transparante wijze keuzes te maken met betrekking tot de visuele beeldkwaliteit van de openbare buitenruimte, waardoor er een helder communicatie- en sturingsinstrumentarium ontstaat op basis waarvan de raad haar sturende en controlerende taken op gebied van beheer en onderhoud kan uitvoeren. Het BoB is een laagdrempelig hulpmiddel dat inzicht geeft in de budgettaire gevolgen van de te maken beleidskeuzes voor inrichting, gebruik en beheer. De beheerniveaus worden concreet vertaald in beelden en gekoppeld aan de benodigde middelen. Hierdoor wordt de beheerorganisatie in staat gesteld om het beheer van de openbare ruimte zo efficiënt en planmatig mogelijk te organiseren op basis van heldere opdrachten en volgens heldere en meetbare kwaliteitscriteria. Het is wel van belang dat het BoB een looptijd kent van 10 jaar en dat er in die tijd geen andere kwaliteitskaders gebruikt zullen worden zonder afbreuk te doen aan de effectiviteit van het systeem.

Het BoB geeft het bestuur en de ambtelijke organisatie inzicht en handvatten om effectiever sturing te geven aan:

- De inrichting en het beheer van de openbare ruimte;
- Het onderhoud van de zichtbare openbare ruimte;
- Communicatie met bewoners, collega’s en bestuurders (praten over hetzelfde)

BoB bepaalt de richting voor de beheerafdeling van de gemeente en geeft uitgangspunten voor het opstellen van meerjarenplannen per discipline, werkprocessen, de uitvoeringsovereenkomsten met aannemers en het monitoren van de gekozen beeldkwaliteit (of anders gezegd “beheerniveau”). Tenslotte is de gemeente verantwoordelijk voor het instandhouden van het fysieke deel van de openbare ruimte. Daarnaast zijn diverse aannemers en het sociale werkvoorzieningschap (SWB) dagelijks bezig met het onderhouden van de elementen in de openbare ruimte.

Het resultaat van alle inspanningen in de openbare buitenruimte zijn zichtbaar in het gerealiseerde beeld. Feitelijk is het beeld het product dat geleverd wordt. Als alle inspanningen in “evenwicht” zijn, ontstaat het beeld dat in het beheerniveau is vastgelegd.

2.2 Afbakening

Het BoB omvat de planmatige onderdelen van het regulier onderhoud(dagelijks- en grootonderhoud) van de openbare ruimte die gerelateerd zijn aan het instandhouden van de visuele beeldkwaliteit. De vervanging- of rehabilitatiemaatregelen ten behoeve van de technische kwaliteit en de restlevensduur zijn niet meegenomen in dit financieel kader. Kortom het structureel afschrijven van alle bovengenoemde voorzieningen in de openbare ruimte om daarmee de vervanging (of ook wel rehabilitatie genoemd) en kapitaallasten van de gemeente te dekken vormt geen onderdeel van het BoB.

Aan regulier onderhoud moet gedacht worden aan:

A. *Groen*
Het verzorgend onderhoud aan de bomen, beplantingen en het gras. Naast het planmatig onderhoud, zoals onkruidbeheersing en het maaien van het gazon, valt hier ook het cyclisch onderhoud onder zoals het snoeien van de bomen en beplantingen of het inboeten (vervangen dode of vergane beplanting).

B. Meubilair
Hieronder wordt het planmatig, verzorgend onderhoud aan banken, afvalbakken, palen, verkeers- en straatnaamborden, groepsremplace verlichting of schilderwerk aan verkeersregelinstallatie (VRI) en dergelijke verstaan. Ook wordt incidentele vervanging van straatmeubilair door vandalisme of incidenten in het onderhoud meegenomen. Dit is overigens in enige mate van invloed op het vervangingsonderhoud, omdat de levensduur vroegtijdig wordt verkort.

C. Reiniging
Deze beheergroep omvat het planmatig verwijderen van zwerfvuil in beplanting en op verharding, het legen van de afvalbakken, onkruidbestrijding op de verharding, vegen van de verharding en het bladruimen tijdens de bladvalperiode.

D. Verharding
Binnen het onderhoud aan verharding vallen herstel werkzaamheden aan asfalt-, elementenverharding en halfverharding (zandwegen). Hieronder vallen dus niet volledige reconstructies (volledige vervanging van de weg)

E. Niet gepland incidenteel onderhoud

In de doorrekening van het BoB zijn incidentele werkzaamheden zoals het afhandelen van klachten en meldingen apart in de overige kosten opgenomen (dergelijke bedragen zijn vormen geen onderdeel van huidige gemeentelijke begroting, maar drukken wel op de uitvoering).

Onderdelen die buiten het BoB vallen zijn nader uitgewerkt in bijlage 2.

3 Kwaliteitskader

3.1 Gebiedstypen

Binnen de gemeente zijn verschillende gebieden met een eigen karakteristiek en functionaliteit. Elk van die gebieden heeft een specifieke inrichting,vraagt een ander onderhoud en vertoont een andere kwaliteit. Een winkelcentrum vraagt hierin bijvoorbeeld meer inzet dan een buitengebied om het op hetzelfde kwaliteitsniveau te onderhouden.

De openbare buitenruimte is de plek waar iedereen zich verplaatst, beweegt en acties onderneemt. Dit vormt dan ook een netwerk aan verbindingen (wegen, fiets- en voetpaden) waarmee mensen hun doel bereiken, zoals woning, winkel of bedrijf. Maar ook verblijfplekken en –ruimten om te recreëren of van voorzieningen gebruik te maken. De buitenruimte is belangrijk voor iedere gebruiker, maar moet gestuurd worden. Daarvoor zijn kwaliteitskaders nodig, gestoeld op visie en beleid.

Binnen de gemeente zijn de volgende gebieden te onderscheiden met een verschillende typering:

- **Parels**:zijn kleine waardevolle gebieden gelegen in het stedelijk gebied. Intensief onderhouden cultuurlijk, representatief kijkgroen met bijzondere accenten (entrees, hotspots). Voorbeelden van Parels zijn bijvoorbeeld plantvakken waarin éénjarigen of perkplanten worden geplant, soms afgewisseld met een (buxus)haag.
- **Centrum**: in de verschillende kernen zijn enkele locaties geselecteerd waar bijzondere waarde aan wordt gehecht en vormen de belangrijkste verzamelpunten van mensen. Wat beheer betreft, vraagt een centrum een intensiever onderhoud dan bijvoorbeeld een buitengebied. Daarnaast wordt het veelal intensiever gebruikt en is daarmee belangrijk voor een gemeente als het gaat om beleving van de openbare buitenruimte.
- **Woongebieden binnen de kernen**: betreffen de woonwijken in de kernen en zijn belangrijk voor de inwoners van de gemeente, omdat ze daar wonen en leven. Juist in woonwijken zijn er grote mogelijkheden voor bewoners om zelf bij te dragen aan vergroting van de beheerkwaliteit. Om de betrokkenheid van de bewoners bij

hun wijk te vergroten is het van belang dat de wijken een voor de bewoners herkenbare eenheid vormen.

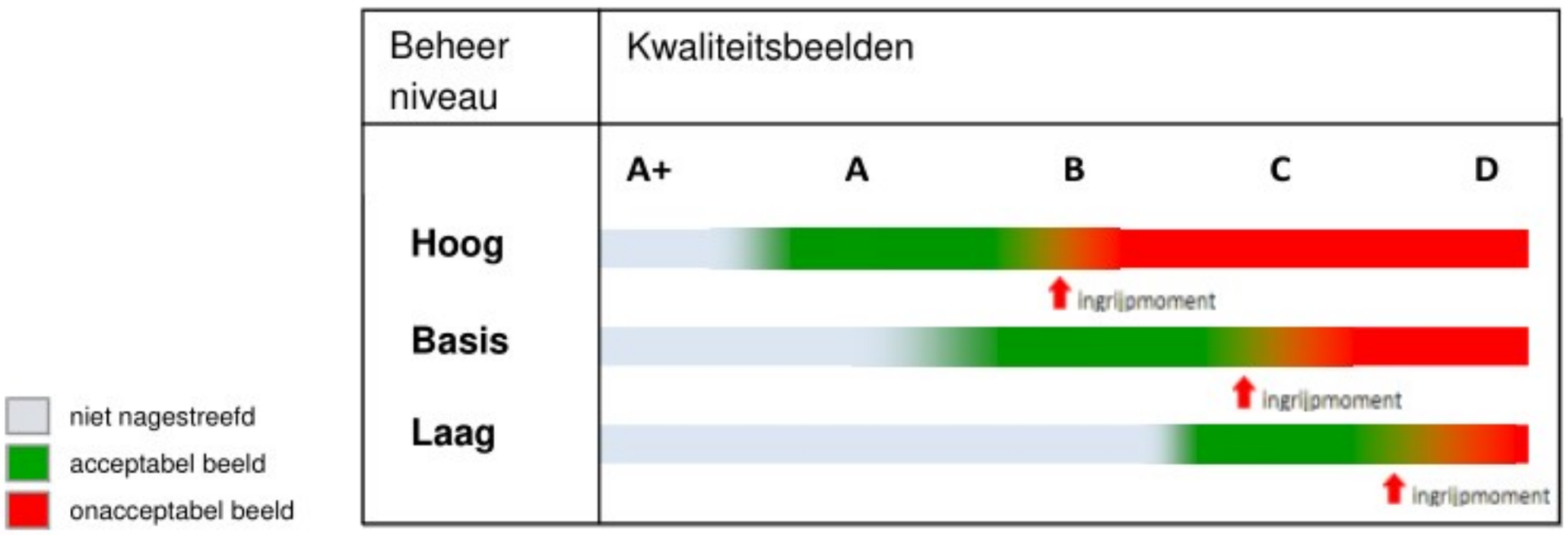
- **Woongebied buiten**: betreffen de buurtgemeenschappen buiten de kernen en de wegen, bermen en bosgebieden die in beheer zijn bij de gemeente in het buitengebied. Het typisch Twentse landschap tussen de verschillende kernen is belangrijk voor de accenten vanuit de visie als het gaat om toerisme, recreatie en ontspanning. Het beheer van dit gebied is grotendeels in handen van de waterschappen en de provincie. Dat vraagt dan ook goed contact en regelmatige afstemming vanuit de gemeente.
- **Begraafplaats**: binnen een gemeente heeft de begraafplaats een specifiek belang. Bewoners hechten er veel waarde aan. Een net en verzorgd beeld is hier veelal gewenst en gepast.
- **Industrie/Bedrijventerrein/Haven**: de functie is van groot belang en moet met name wat inrichting betreft bijdragen aan het bedrijfsresultaat. Een goede bereikbaarheid en parkeergelegenheid zijn belangrijke pijlers.
- **Sportcomplexen**: het beheer van de entrees, parkeervoorzieningen en de sportvelden zelf zijn in beheer bij de gemeente. Het beheer van de sportcomplexen vraagt echter een technisch en specifiek beheer wat niet in beeldkwaliteit valt onder te brengen en daarom geen onderdeel vormt van het BoB.

In bijlage 3 zijn de verschillende gebiedstypen voor de afzonderlijke kernen weergegeven.

3.2 Beheerniveaus

Een beheerniveau is opgebouwd uit een range van kwaliteitsbeelden. Dit betekent dat er meerdere kwaliteitsbeelden voorkomen binnen één beheerniveau. Om de kwaliteitsbeelden per beheerniveau te realiseren is het belangrijk om per onderdeel (beplanting, zwerfvuil op verharding, e.d.) tijdig in te grijpen, voordat de ondergrens van het beheerniveau dreigt. Per onderdeel moet duidelijk zijn wanneer deze ondergrens, de waarschuwingsgrens, er is en wanneer het ingrijpmoment komt.

In figuur 3.1 is de relatie tussen de kwaliteitsbeelden en het beheerniveau schematisch weergegeven. De groene balk geeft het acceptabele kwaliteitsbeeld aan ofwel op welk niveau onderhoud uitgevoerd wordt.

Figuur 3.1 Relatie beheerniveaus en kwaliteitsbeelden

In de praktijk zal de kwaliteit van de openbare ruimte variëren. Op basis van de vastgestelde normen zijn drie beheerniveaus vastgesteld: Hoog, Basis, Laag. Deze beheerniveaus geven een bandbreedte aan waarbinnen de beeldkwaliteit van een gebied moet vallen. Voor elk beheerniveau is naast een waarschuwingsgrens ook een ingrijpmoment vastgesteld waarop de benodigde maatregelen daadwerkelijk uitgevoerd moeten zijn.

Om op alle lagen binnen de gemeente duidelijk te hebben wat wordt verstaan onder de verschillende beheerniveaus zijn per niveau kwaliteitskaarten gemaakt (deze zijn separaat in de bijlage 4 bijgevoegd).

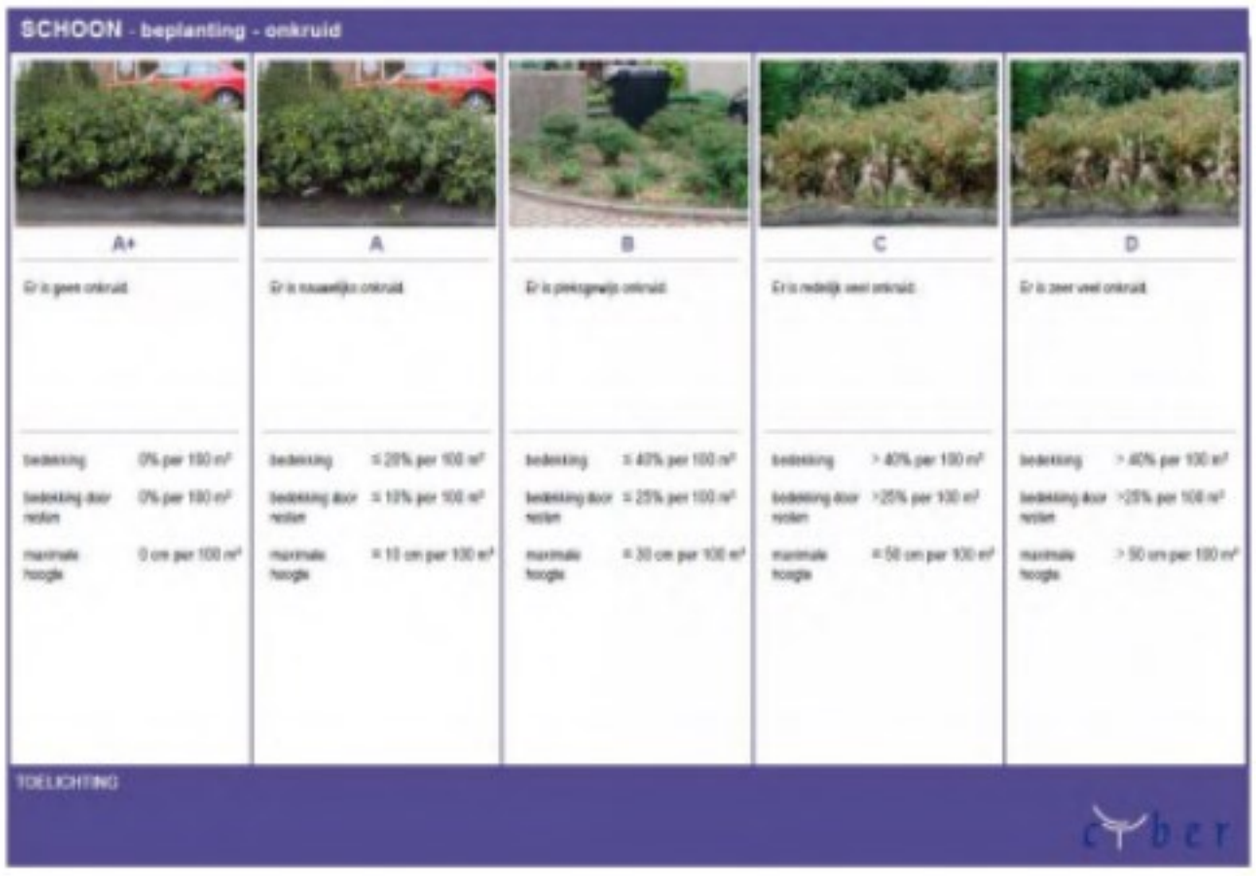

Figuur 3.2 Weergave kwaliteitskaarten beheerniveau Hoog

4 Beeldkwaliteit

4.1 Meetsystematiek

De schaalbalken van de CROW[2] vormen een instrumentarium waarmee de beeldkwaliteit van de openbare buitenruimte kan worden gemeten. Een schaalbalk is een reeks van vijf beelden, waarin in aflopende mate de beeldkwaliteit is vastgelegd. De schaalbalken geven aan welke kwaliteitsbeelden bij het huidige beleid horen, oftewel welk beeldresultaat het huidige beleid oplevert. Het hoogste kwaliteitsbeeld is aangeduid met een A+ en het laagste met een D. In figuur 4.1 is een schaalbalk weergegeven, die de marge weergeeft waarbinnen onkruid in beplanting aanwezig mag zijn.

Figuur 4.1: Voorbeeld schaalbalk

De schaalbalken tonen naast de kwaliteitsbeelden ook een technische aanduiding en een populaire omschrijving, die dienen als ondersteuning en handreiking bij de beelden. De technische aspecten geven de beoordelaar enkele meetbare of te schatten parameters per beeld aan, aan de hand waarvan de visuele beoordeling van het betreffende beeld getoetst kan worden.

[2] CROW =onafhankelijke kennisorganisatie op het gebied van infrastructuur, openbare ruimte en verkeer & vervoer.

4.2 Huidige beeldkwaliteit

Op basis van de Cibor®-gids[3] (zie bijlage 5), heeft Cyber op 23 juli 2013 een quickscan van de visuele beheerkwaliteit openbare ruimte uitgevoerd in de gehele gemeente Hof van Twente. De zichtbare onderdelen zijn gemeten en niet de technische kwaliteit / staat. Deze technische kwaliteit worden door andere inspecties gemeten en beoordeeld.
Tijdens de quickscan zijn de functionele gebieden, zoals: Centrum, Woonwijken en Bedrijventerreinen bezocht en beoordeeld. Daarbij zijn ook alle kernen bezocht en beoordeeld. De huidige beheerkwaliteit van het buitengebied (beplanting, bermen, wegen e.d) is niet gemeten met de quickscan. Hiervoor zijn de gegevens gebruikt van de wegeninspecties 2012.
De beeldkwaliteit is een momentopname en kan continu veranderen door verschillende (weers)invloeden. Denk hierbij aan een toename van de onkruidgroei door gunstige weersomstandigheden of toename van het zwerfvuil bij bijvoorbeeld evenementen. Door enkele handelingen kan dit snel verbeteren of verslechteren in de beeldkwaliteit.
De resultaten van de quickscan zijn opgenomen in bijlage 6.
Uit de resultaten van de quickscan valt te concluderen dat het merendeel aan een A-kwaliteit voldoet. Het algemene beeld is dat binnen de bebouwde kom van de kernen de kwaliteit hoog ligt en ook zichtbaar hoger ligt dan de ervaring elders in de regio en in Nederland.
Een deel van deze hoge score is te verklaren door het weer, de meting vond plaats gedurende een langere droge periode. Dit draagt in hoge mate bij aan bijvoorbeeld de groeizaamheid van het onkruid en gras (neemt af). Daarnaast komt uit de meting naar voren dat er in de afgelopen jaren behoorlijk geïnvesteerd is in de rehabilitatie/vervanging van de wegen.

Groen
Over de gehele gemeente gezien is de staat van de beplanting ruim voldoende. Opvallend is dat alleen het onderdeel overgroei bosplantsoen op een lager niveau ligt. Het verschil is buiten wel zichtbaar, met name omdat de overige onderdelen hoog scoren. Dit onderdeel voldoet wel aan de gewenste B-kwaliteit.

Meubilair
Het meubilair staat veelal recht, is nauwelijks verkleurd en ziet er over het algemeen schoon uit.

Verharding
Doordat het onderdeel halfverharding niet veel binnen de gemeente voorkomt, valt het snel op als dit afwijkend is. De kwaliteit hiervan ligt op een B-kwaliteit en daarmee lager dan de overige verharding. Het voldoet hiermee wel aan de gewenste kwaliteit. Met betrekking tot de verharding is van belang dat de quickscan alleen in de kernen is uitgevoerd.

---

[3]Cibor®-gids= schouwgids met hierin schaalbalken om de beeldkwaliteit te kunnen meten en te beoordelen

Reiniging

Door de hele gemeente gezien valt het op dat er weinig zwerfvuil is waar te nemen. Het is dan ook schoon en netjes. Verder is de vullingsgraad van de afvalbakken prima in orde, waarmee het vermoeden dan ook is dat de reiniging binnen de gemeente goed op orde is. Daarnaast bestaat de gemeente uit diverse (kleinere) kernen. Dit in combinatie met de reiniging die op orde is, maakt het dat bewoners voor weinig vervuiling zorgen en regelmatig zelfs de trottoirs bij de voordeur aanvegen.

Kernen

Naast de kwaliteiten over het totaal en per categorie, zijn ook alle kernen apart beoordeeld op hun kwaliteitsniveau van het beheer en onderhoud in de openbare buitenruimte. Hoewel de gemiddelde beheerkwaliteit in de hele gemeente hoog ligt, verschilt dit op onderdelen in de kernen.
De beheerkwaliteit in Markelo is het hoogst. Het ligt vrijwel geheel op een A-niveau op alle categorieën en de afwijkingen naar B-kwaliteit zijn alleen zichtbaar op asfalt en halfverharding. Dit betekent dat er nagenoeg geen zwerfafval in de openbare ruimte en onkruid in beplanting aanwezig is. De staat van de kleine kunstwerken en het meubilair is zodanig dat ze nagenoeg niet beschadigd zijn en scheef staan. Kortom Markelo ligt er schoon, netjes en verzorgd bij. Hiermee ligt de kwaliteit van deze kern boven het gewenste B-kwaliteit.

In de kern Delden is meer variatie zichtbaar in de kwaliteit zowel als inrichting als beheer. Gemiddeld ligt de beheerkwaliteit op een A- en B-kwaliteit, waarbij overgroei bosplantsoen en halfverharding zichtbaar op een B-kwaliteit liggen. Deze variatie in kwaliteitsniveaus kan invloed hebben op de beleving van de openbare buitenruimte.
Dit betekent dat er nagenoeg geen zwerfafval en onkruid aanwezig is. De staat van meubilair is lager dan in Markelo. De palen staan scheef en en hebben enigszins wat schade. De kern Delden ligt er schoon en netjes bij, maar iets minder verzorgd dan de kern Markelo. De kwaliteit in de kern ligt boven het gewenste B-kwaliteit.

Evenals Markelo, ligt de kwaliteit in Hengevelde vrijwel geheel op een A-niveau op alle categorieën en de afwijkingen naar B-kwaliteit zijn alleen zichtbaar op overgroei bosplantsoen langs gras en verharding en veegvuil/ onkruid in de goten. Doordat op onderdelen tussen een A en B in gescoord wordt, heeft Hengevelde niet de hoogst beheerkwaliteit. Net zoals in Markelo betekent dat ook hier nagenoeg geen zwerfafval en onkruid aanwezig is. Het meubilair staat recht en is nagenoeg niet beschadigd. Kortom Hengeveld ligt er schoon, netjes en verzorgd bij.

Goor is vergelijkbaar met Delden omdat hier ook meer variatie in beheerkwaliteit zichtbaar is, maar gemiddeld iets lager. Het groen, meubilair en de verharding scoren zichtbaar meer B-kwaliteit, waarbij halfverharding

een uitschieter naar beneden is. Deze variatie in kwaliteitsniveaus kan invloed hebben op de beleving van de openbare buitenruimte.
Dit betekent dat de beplanting af en toe niet gesloten is, op enkele plekken zwerfafval en onkruid wordt aangetroffen en het meubilair enigszins beschadigd en scheef staat. Maar gemiddeld ligt Goor er schoon en netjes bij, maar iets minder verzorgd dan de andere kernen. De kern Goor voldoet nog ruim aan het gewenste B-kwaliteit.

De kern Diepenheim is wat kwaliteit betreft een evenbeeld met Hengevelde. De kwaliteit ligt vrijwel geheel op een A-niveau op alle categorieën en de afwijkingen naar B-kwaliteit zijn alleen zichtbaar op overgroei bosplantsoen langs gras en verharding, onkruid in beplanting, staat van de palen en de belemmering van inlaatroosters. Net zoals in Markelo en Hengevelde betekent dat ook hier nagenoeg geen zwerfafval en onkruid aanwezig isen de palen zijn enigszins beschadigd en staan scheef. Kortom Diepenheim ligt er schoon, netjes en verzorgd bij. De aangetroffen hoge kwaliteit ligt boven het gewenste niveau.

Over het gemiddelde genomen is de laatste kern, Bentelo, vergelijkbaar met Diepenheim en Hengevelde. Doordat het onderdeel staat sierplantsoen en staat banken en tafels lager scoort, is dit op onderdelen afwijkend. Over het algemeen ziet deze net als de andere kernen van Hof van Twente er schoon, netjes en verzorgd uit.De aangetroffen kwaliteit ligt boven het gewenste niveau.

Gebiedstypen
In de centrumgebieden en de parels van een gemeente ligt de gebruiksdruk hoger en is vaak sprake van een hogere inrichtingskwaliteit. Ook in Hof van Twente is dit terug te vinden, zo zijn in de centrumgebieden andere soorten verharding te vinden en is een groot deel van de gebieden voor voetgangers ingericht. De kwaliteit van de centrumgebieden vertoont gemiddeld een A-kwaliteit.
Wel zijn er plekken of onderdelen waarop de kwaliteit lager scoort, een voorbeeld hiervan is de aanwezigheid van graffiti en aanplakbiljetten en de aanwezigheid van zwerfvuil. Ook valt op dat de centrumgebieden niet op een hoger kwaliteitsniveau worden beheerd en dat de inspanning in die gebieden gelijk is aan de rest van de gemeente.

Naast de centrumgebieden is er verder onderscheid te maken in woongebieden. In deze woongebieden is een variatie in het beeld te zien. Een voorbeeld hiervan is het onkruid in beplanting en boomspiegels. Gemiddeld genomen is de kwaliteit een A-niveau. Op enkele plekken valt de kwaliteit echter lager uit tot C-niveau. Dit geeft aan dat het gemiddelde beeld voldoet, maar op onderdelen aandacht nodig is.
Deze variatie in kwaliteitsniveaus kan invloed hebben op de beleving van de openbare buitenruimte.

De bedrijventerreinen in de gemeente tonen een bescheiden beeld en zijn vooral functioneel ingericht. De functionele inrichting zegt overigens niets over de beheerwijze. Uit de meting blijkt dat de kwaliteit van het beheer op een A-niveau ligt.

Sportcomplexen vragen een specifiek beheer als het gaat om de sportvelden en dergelijke zelf. De aankleding of omgeving van deze velden is echter vaak niet anders dan in de rest van de gemeente en vaak zelfs vergelijkbaar met een bedrijventerrein: functioneel. De kwaliteit van het beheer en onderhoud rond de sportcomplexen ligt op een A / B - kwaliteit, waarbij zichtbaar A+ en ook C-kwaliteit aanwezig is. De variatie in deze kwaliteiten is te zien in het soort gebruik. Veel sportcomplexen scoren A tot A+ op het niveau voor gazon, maar bij de overgroei van het bosplantsoen een B- tot C-niveau.

Begraafplaatsen vragen door de emotionele waarde een andere aandacht dan de overige gebieden. Ook de inrichting van deze gebieden is anders, vooral kleinschaliger en daarmee intensiever voor het beheer en onderhoud. De kwaliteit van de begraafplaatsen sluit aan bij de functie en ligt op een A -niveau. Onderdelen op de begraafplaatsen worden beïnvloed door de leeftijd en tonen daardoor een lager kwaliteitsniveau. Voorbeelden hiervan zijn de staat van het meubilair en staat hagen. Renovatie van dergelijke onderdelen zorgt voor een snelle verbetering van deze onderdelen.

5 Financieel kader

5.1 Doelstelling

***Dagelijks onderhoud**: Onderhoudsmaatregel die met een hoge frequentie uitgevoerd wordt en tot doel heeft incidenteel de functionaliteit en netheid van beheereenheden te vergroten dan wel te conserveren op het door het gemeentebestuur gekozen kwaliteitsniveau.*

***Groot onderhoud**: Onderhoudsmaatregel die meerdere malen binnen de levensduur van het element plaatsvindt. Het is gericht op het vertragen van de structurele achteruitgang van de kwaliteit en heeft tot doel de technische staat op het door het gemeentebestuur gekozen kwaliteitsniveau te houden.*

In het financieel kader worden de beschikbare middelen (gemeentelijk begroting 2013/2014) gespiegeld aan de benodigde financiële middelen voor het beheer en onderhoud van de visuele beeldkwaliteit van de openbare buitenruimte. De vervanging- of rehabilitatiemaatregelen ten behoeve van de technische kwaliteit en de restlevensduur zijn niet meegenomen.

De benodigde middelen voor het beheer en onderhoud zijn met het Cyber kostenmodel Impact©[4]berekend. In bijlage 7 wordt dit kostenmodel nader toegelicht en zijn de tabellen van de figuren 5.2, 5.3 en 5.4 uitvergroot weergegeven. Vervolgens zijn deze vergeleken met de beschikbare middelen uit de gemeentelijke begroting (beschikbare financiële middelen).

De uitkomsten en eventuele constateringen uit dit financiële kader in relatie tot de resultaten van de quickscan van de huidige kwaliteit geven inzicht in de doelmatigheid van de inzet van de beschikbare middelen. In combinatie met een benchmark van vergelijkbare gemeenten ontstaat zo een gedegen beeld van de feitelijke en haalbare kwaliteit, gegeven de beschikbare middelen.

Het grootste deel van het onderhoudsbudget (=beheerkosten) is bestemd voor voorzieningen in de openbare ruimte (groen, verharding, reiniging). De vraag is dan of de beschikbare financiële middelen voldoen aan een drietal criteria:

- Passen ze bij het gemeten kwaliteitsniveau?
- Liggen ze in de lijn met de uitgaven van vergelijkbare gemeenten?
- Bieden ze ruimte om in gebiedstypen te differentiëren in kwaliteitsniveaus?

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de beschikbare middelen, benodigde middelen en geeft antwoord op de gestelde criteria.

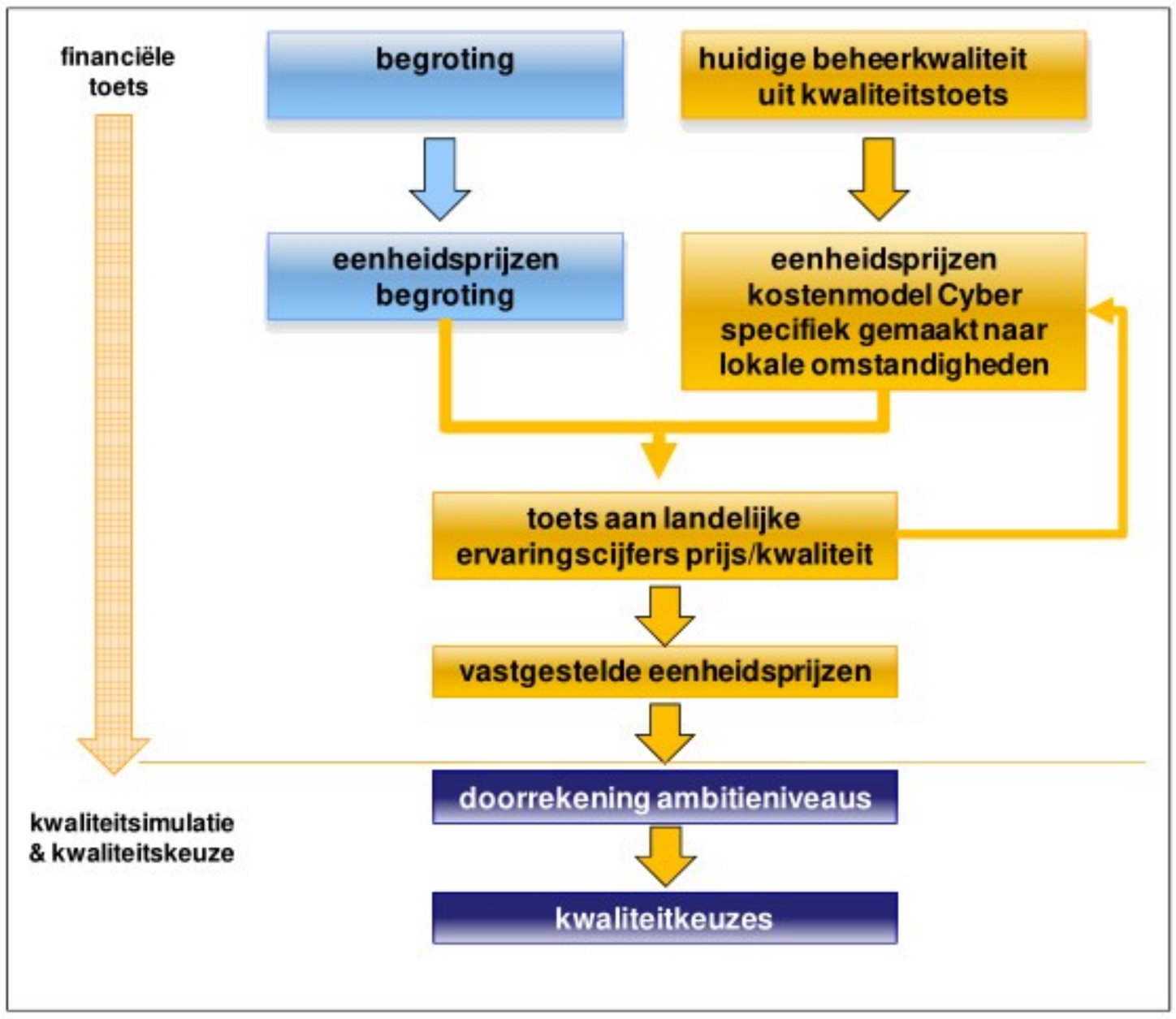
[4]Kostenmodel ontwikkeld door Cyber t.b.v financiële doorrekening op beeldkwaliteit voor de openbare ruimte, zie tevens bijlage 7

5.2 Werkwijze

De totale kosten zijn de kosten per beheercategorie in de gemeente die nodig zijn om de beheercategorie op een bepaald niveau te onderhouden. Ervan uitgaande dat de beheercategorie nu ook op dat kwaliteitsniveau onderhouden wordt en er geen achterstallig onderhoud aanwezig is. Eenheidsprijzen zijn gebaseerd op de gemiddelde kosten voor een jaar per categorie, dit kan dus wel fluctueren over het jaar en tussen de jaren (hiervan is verharding een duidelijk voorbeeld).

Alle verkregen, herleide en geschatte gegevens voor de financiële doorrekening zijn voor de gevraagde berekeningen op hoofdlijnen voldoende betrouwbaar. Wel is het goed een marge van maximaal 5% in acht te houden. Deze onzekerheid is inherent aan een continu veranderende omgeving, lees: arealen, marktprijzen, beleidsontwikkelingen, milieudoelstellingen en wet- en regelgeving.

In figuur 5.1 is het schema weergegeven hoe al deze gegevens hebben bijgedragen aan de kostenberekening. Het eindresultaat is vergeleken met de huidige (gemeten) kwaliteit en budget.

Figuur 5.1: Processchema financieel onderzoek

5.3 Afbakening

Onder de beschikbare middelen voor het beheer en onderhoud (dagelijks- en grootonderhoud) worden alleen de budgetten voor het daadwerkelijk uitvoeren van de beheermaatregelen meegenomen. Dit omdat deze financiële toets inzicht geeft in kosten per beheerniveau gerelateerd aan de werkelijke bijbehorende beheermaatregelen.
De gegevens en de uitgangspunten die gebruikt zijn bij deze financiële toets zijn:

- Areaalgegevens per gebiedstypen (Centrum, Woongebied, Bedrijventerreinen, e.d.);
- De geraamde lasten en baten van de begroting 2013 ;
- Planning uren eigen dienst begroting 2014;
- Definities van soorten onderhoud (dagelijks, groot en vervanging / verzorging, dagelijks technisch en groot etc.);
- Beheercategorieën: groen, verharding, reiniging (visueel zichtbaar is);
- Uurloon eigen dienst € 50,-;
- Kostenmodel Impact[5];
- Eén werkmethode voor alle kernen;
- Dagelijks en groot onderhoud;
- Werkpakketten op beheerkwaliteit Basis;
- Daadwerkelijke tijdbesteding die buiten wordt besteed;
- Grondsoortverdeling in Hof van Twente: Zand.

De Begrotingsposten die buiten deze definitie vallen zijn bijvoorbeeld:

- Uitvoerende werkzaamheden die niet gerelateerd zijn aan beeldkwaliteit, zoals persleidingen van de riolering;
- De personeelskosten van de binnendienstmedewerkers (niet uitvoerend);
- Toegerekende personele kosten die niet productiegebonden zijn, zoals toegerekende concernkosten;
- Energiekosten;
- Kapitaallasten (rente en afschrijving);
- VAT-kosten (voorbereiding, administratie en toezicht).

5.4 Resultaten financiële toets

In deze paragraaf is aangegeven wat de resultaten van de financiële toets zijn. Hierin is op basis van beheerniveau B een vergelijking gemaakt tussen de beschikbare middelen en de berekende benodigde middelen. Tijdens ons onderzoek is de gemeentelijke begroting beoordeeld, waaruit blijkt dat er budgetten aanwezig zijn voor zowel het dagelijks- en grootonderhoud. Vervangingsinvesteringen zijn buiten deze

financiële toets gelaten, maar om inzicht te krijgen in de theoretische bedragen die nodig zijn voor de vervangingsinvesteringen voor de totale openbare ruimte in Hof van Twente om op B-kwaliteit duurzaam, planmatig onderhoud uit te voeren dan komt de gemeente circa 4 milj. te kort. Kortom er is nu onvoldoende middelen beschikbaar in de huidige begroting om de openbare ruimte duurzaam en planmatig instand te kunnen houden. In figuur 5.2 is deze financiële Impact®berekening in de oranje linkerkolommen weergegeven en vergelijken met de begroting 2013/2014 van de gemeente in de laatste blauwe kolom.

Gemeente Hof van Twente

534413 Kwaliteit in Beeld (BKP)

14 oktober 2013

cyber			Impact©				Begroting gemeente
Werkpakket	Eenheid	Areaal	Dagelijks- en Groot onderhoud	Rehabilitatie (vervangings- onderhoud)	Eenheids prijs	Totaalbedrag	Totaalbedrag
GROEN	are	56.010,73	€ 1.943.472,39	€ 699.497,56	€ 47,19	€ 2.642.969,95	€ 2.113.590,00
MEUBILAIR	stuk	26.483,00	€ 555.251,08	€ 566.889,13	€ 42,37	€ 1.122.140,21	€ 222.060,00
REINIGING	are	75.267,63	€ 489.923,40	€ -	€ 6,51	€ 489.923,40	€ 457.597,00
VERHARDING	are	33.634,60	€ 1.953.356,87	€ 2.007.084,53	€ 117,75	€ 3.960.441,40	€ 2.025.096,78
			bomen buitengebied 16558*5,50			€ 91.069,00	
			oplossen klachten over alle beleidsterrein, draagt bij aan kwaliteitsniveau				€ 110.000,00
SUBTOTAAL			€ 5.033.072,74	€ 3.273.471,22		€ 8.306.543,96	€ 4.928.343,78
			verschil uurtarief 50-32			€ 605.448,00	
TOTAAL						€ 8.911.991,96	€ 4.928.343,78

Figuur 5.2Financiële doorrekening van de totale onderhoudskosten beheer openbare ruimte op B-kwaliteit (zie bijlage 7 voor een uitvergroting van deze tabel).

Omdat de BoB zich richt op de visuele staat van de openbare ruimte en niet op de technische staat zijn de vervangingsinvesteringen buiten deze financiële toets gehouden en zijn de beschikbare middelen voor het dagelijks- en grootonderhoud vergeleken met de berekende, benodigde middelen.

In figuur 5.3 is de financiële Impact®berekening voor het dagelijks- en grootonderhoud op B-kwaliteit in de oranje linkerkolommen weergegeven en vergelijken met de begroting 2013/2014 van de gemeente in de laatste blauwe kolom.

Gemeente Hof van Twente
534413 Kwaliteit in Beeld (BKP)
14 oktober 2013

cyber — Impact© — Begroting gemeente

Werkpakket	Eenheid	Areaal	Dagelijks- en Groot onderhoud	Rehabilitatie (vervangings- onderhoud)	Eenheids prijs	Totaalbedrag	Totaalbedrag
GROEN	are	56.010,73	€ 1.943.472,39	€ -	€ 34,70	€ 1.943.472,39	€ 2.113.590,00
MEUBILAIR	stuk	26.483,00	€ 555.251,08	€ -	€ 20,97	€ 555.251,08	€ 222.060,00
REINIGING	are	75.267,63	€ 489.923,40	€ -	€ 6,51	€ 489.923,40	€ 457.597,00
VERHARDING	are	33.634,60	€ 1.953.356,87	€ -	€ 58,08	€ 1.953.356,87	€ 2.025.096,78
			bomen buitengebied 16558*5,50			€ 91.069,00	
			oplossen klachten over alle beleidsterrein, draagt bij aan kwaliteitsniveau				€ 110.000,00
SUBTOTAAL			€ 5.033.072,74	€ -		€ 5.033.072,74	€ 4.928.343,78
			verschil uurtarief 50-32			€ 605.448,00	
						€ -	
						€ -	
						€ -	
TOTAAL						€ 5.638.520,74	€ 4.928.343,78

Figuur 5.3 Financiële doorrekening van de dagelijks- en grootonderhoudskosten openbare ruimte op B-kwaliteit (zie bijlage 7 voor een uitvergroting van deze tabel).

De totaalvergelijking geeft voor de categorieën groen, reiniging en verharding een berekend klein verschil voor dagelijks- en grootonderhoud als resultaat. Echter voor de categorie meubilair is er wel een groot verschil van circa 3 ton. Bij deze categorie zijn er onvoldoende middelen beschikbaar om het huidige areaal te onderhouden en te beheren op kwaliteitniveau B.
Indien het verschil in uurtarief van €18,-- wordt meegerekend, ontstaat echter wel een berekend tekort van ca. € 6 ton dat voor een groot deel wordt veroorzaakt door de gemeentelijke overheadkosten en de gehanteerde gemeentelijke CAO die van toepassing is.

Hieronder is per onderdeel aangegeven wat de verschillen zijn en waardoor deze ontstaan.

Beheercategorie groen (kwaliteit B)
Bij het totaal berekend bedrag vanuit Impact komt nog een bedrag van circa € 90.000,- bij voor het onderhoud aan de bomen in het buitengebied. Vanuit de doorrekening blijkt dat er meer budget beschikbaar is in de begroting dan theoretisch noodzakelijk is om op B-kwaliteit te beheren. Hierdoor is er in de beheercategorie groen ruimte om te differentiëren of het groen om te vormen. Dit is ook zichtbaar in de uitkomst van de kwaliteitmeting die beoordeeld is tussen de A/B-kwaliteit.

Beheercategorie meubilair (kwaliteit B)
Om de beheercategorie meubilair theoretisch op B-kwaliteit te beheren, is er een aanzienlijk tekort van circa € 3 ton. Echter hierbij dient vermeld te worden dat niet alle areaalgegevens bij meubilair (palen, verkeersborden, straatnaamborden) binnen de gemeente volledig bekend is. Hiervoor is op onderdelen een inschatting gemaakt op basis van vergelijkbare gemeenten in Nederland. Het areaal van de speelvoorzieningen en lichtmasten zijn wel bekend. Ondanks het tekort aan beschikbare middelen is er A/B-kwaliteit gemeten. Dit kan worden verklaard doordat er de afgelopen jaren indien noodzakelijk toch geïnvesteerd is in het instandhouden van het meubilair. Als deze investeringen afnemen, zal op langere termijn de kwaliteit van het meubilair afnemen. Voor de speelvoorzieningen heeft de gemeente al een separaat pan opgesteld met hierin vastgelegd dat met de huidige beschikbare middelen er onvoldoende budget beschikbaar is om het huidige areaal duurzaam instand te houden, waardoor ze genoodzaakt zijn om het areaal van de speelvoorzieningen in de komende jaren te gaan afbouwen, zodat er een gezond evenwicht ontstaat tussen kwaliteit van speelvoorzieningen en de beschikbare middelen.

Beheercategorie reiniging (kwaliteit B)
Er is voldoende beschikbare middelen aanwezig om de categorie reiniging op B-kwaliteit te beheren. Tijdens de kwaliteitsmeting is er zelfs A/B-kwaliteit gemeten. Een deel van deze hoge score is te verklaren doordat het een momentopname is en beïnvloed is door een langere periode van droog weer in combinatie met het feit dat de bewoners van de gemeente Hof van Twente voor weinig vervuiling zorgen en regelmatig zelf het trottoir bij de voordeur vegen.

Beheercategorie verharding (kwaliteit B)
Er is bijna voldoende beschikbare middelen aanwezig om de categorie verharding op B-kwaliteit te beheren. Tijdens de visuele kwaliteitsmeting is in de kernen A/B-kwaliteit gemeten. Het buitengebied is hier niet meegenomen.

5.5 Conclusies financiële toets

- *Passen ze bij het gemeten kwaliteitsniveau?*
  Het gemeten kwaliteitsniveau ligt tussen A/B-kwaliteit en ligt hoger dan de beschikbare middelen, die gemiddeld overeenkomt met B-kwaliteit. Een deel van deze hoge score is te verklaren doordat er de afgelopen jaren behoorlijk geïnvesteerd is in de openbare ruimte, vooral bij de verhardingen en bij het meubilair. Daarnaast dient er vermeld te worden dat de kwaliteitsmeting een momentopname is en beïnvloed is door een langere periode droog weer. Incombinatie met het feit dat de bewoners van de gemeente Hof van Twente voor weinig vervuiling zorgen en regelmatig zelf het trottoir bij de voordeur vegen.

- *Liggen ze in de lijn met de uitgaven van vergelijkbare gemeenten?*
  Voor het dagelijks- en grootonderhoud liggen ze redelijk in de lijn met de uitgave van vergelijkbare gemeenten op basis van B-kwaliteit. Maar er zijn geen beschikbare middelen om alle categorieën te vervangen, waardoor duurzaam, planmatig beheer in de huidige begroting van gemeente Hof van Twente niet gedekt is. Op de langere termijn kan dit kostenverhogend werken op het dagelijks- en grootonderhoud. De gemeente loopt risico dat er onvoldoende middelen beschikbaar zijn om de totale openbare ruimte van Hof van Twente in de toekomst duurzaam, planmatig te kunnen beheren en te onderhouden.
  Voor meubilair is er onvoldoende beschikbare middelen aanwezig om het huidig areaal planmatig te kunnen beheren op B-kwaliteit.

- *Bieden ze ruimte om in gebiedstypen te differentiëren in kwaliteitsniveaus?*
  Voor het dagelijks- en grootonderhoud biedt het ruimte om te differentiëren. Vooral in de beheercategorie groen is hier ruimte beschikbaar. Er kan zelfs ruimte ontstaan om budget vrij te krijgen om het groen om te vormen, waardoor het dagelijks- en grootonderhoud voor groen in de toekomst kan afnemen. Voor de andere categorieën is differentiatie mogelijk, indien er naast een hoog kwaliteitsniveau ook een laag kwaliteitsniveau wordt geaccepteerd en ook als er omvormingen plaats vinden in de openbare ruimte naar minder beheerintensieve inrichting. Momenteel wordt er niet gedifferentieerd in kwaliteitsniveaus per gebiedstypen.

5.6 Voorkeur scenario

Door Cyber Adviseurs is aanvullend op het kostenmodel Impact© een kwaliteitskeuze model ontwikkeld dat een interactief middel is om afwegingen te kunnen maken tussen de inzet van middelen (budgetten) en beheerniveaus per gebiedstype. Op basis van de gemaakte keuzes wordt direct zichtbaar wat voor financiële consequenties dit heeft.
Het kwaliteitenspel geeft direct en interactief antwoord op consequenties van beslissingen en slaat hiermee een brug tussen verschillende groepen, meningen en mogelijkheden. Het is een middel waarop men beslissingen kan nemen en tevens de budgettaire grenzen verkend.
Binnen dit kwaliteitskeuze model is er een drietal elementen opgenomen waar een keuze gemaakt kan worden die de kwaliteit van het beheer en onderhoud beïnvloeden. Deze kwaliteitskeuzes worden vervolgens vertaald naar financiële consequenties.
De elementen waar een keuze gemaakt zijn:

- Indeling en differentiatie in verschillende gebieden;
- Kwaliteitsniveau van het dagelijks, kort cyclisch onderhoud.
- Kwaliteitsniveau van het groot cyclisch onderhoud (bijvoorbeeld deel vervangen beplanting of deklagen van asfalt)

Aan de hand van dit kwaliteitenspel is er een voorkeurscenario uitgewerkt. Deze is weergegeven in figuur 5.4. Hierbij is gezocht naar een zoveel mogelijk budget-neutrale optie, waarbij de volgende keuzes zijn gemaakt:

- Gemiddeld Basis kwaliteit (80% B-kwaliteit) in alle gebiedstypen;
- Meubilair niet planmatig onderhoud op Basis kwaliteit, maar huidige werkwijze wordt overgenomen met de beschikbare middelen (circa € 2 ton ipv € 5 ton zoals berekend in het kostenmodel).
- Eén werkmethode in alle kernen.
- 7% meer budget nodig ten opzichte van de huidige beschikbare middelen.

cyber
Adviseurs voor Buitenruimte & Organisatie

KWALITEITSKEUZE
Kosten o.b.v kwaliteitskeuzes
€ 5.321.054
Huidige budget
€ 4.928.344

VERSCHIL
7%

Gebiedstype	Centrum	Parels	Begraafplaatsen	Park-management	Industrie-Bedrijven-Haven	Sportcomplexen	Woongebieden buiten	Woongebieden binnen
Groen								
Bomen	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Beplanting	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Gras	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Meubilair								
Straatmeubilair	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Speelvoorzieningen	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Reiniging								
Afvalbakken legen	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Vuil op (half)verharding	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Vuil in groen	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Hondenuitlaatzones	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Verharding								
Asfaltverharding	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Elementenverharding	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Betonverharding	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Zandwegen / Semi verhard	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis

Figuur 5.4: kwaliteitenspel financiële doorrekening op Basis niveau waarin meubilair op de huidige werkwijze is doorgerekend (zie bijlage 7 voor een uitvergroting van deze tabel).

Natuurlijk zijn er verschillende scenario's mogelijk. En kan met dit instrumentarium gedifferentieerd worden in kwaliteit per gebied en/of per categorie en gelijk inzichtelijk gemaakt worden wat de financiële gevolgen hiervan zijn. Hierdoor is het mogelijk om op inzichtelijke en transparante wijze keuzes te maken met betrekking tot de visuele beeldkwaliteit van de openbare buitenruimte, waardoor er een helder communicatie- en sturingsinstrumentarium ontstaat.

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 Conclusies

Met dit plan “Beheren op beeldkwaliteit” (BoB), heeft de gemeente Hof van Twente een instrument om op inzichtelijke en transparante wijze keuzes te maken met betrekking tot de visuele beeldkwaliteit van de openbare buitenruimte. Waardoor er een helder communicatie- en sturingsinstrumentarium ontstaat op basis waarvan de raad haar sturende en controlerende taken op gebied van beheer en onderhoud kan uitvoeren.

De huidige beeldkwaliteit van de openbare ruimte voldoet gemiddeld aan kwaliteitsniveau A/B en ligt hoger dan de benodigde middelen op kwaliteit B -niveau. De beschikbare middelen voor dagelijks- en grootonderhoud passen niet geheel bij het kwaliteitsbeeld.
Dit is te verklaren doordat de gemeente de afgelopen jaren geïnvesteerd heeft in de openbare ruimte met name in de verhardingen (de wegen binnen de bebouwde kom). Deze projecten zijn gefinancierd met tijdelijk extra financiële middelen op het gebied van onderhoud wegen en uit het gemeentelijk mobiliteitsplan.
Ook wordt er steeds effectiever omgegaan met het dagelijks kort cyclisch onderhoud, het zogenaamde poets-werk. Een groot deel van het dagelijkse onderhoud in het openbaar groen wordt uitgevoerd door het sociale werkvoorzieningbedrijf SWB. Het sociale werkvoorzieningbedrijf heeft veel arbeidskrachten tegen relatief lage tarieven beschikbaar waardoor met name dit dagelijkse onderhoud erg kosteneffectief kan worden uitgevoerd. Dit in combinatie met het feit dat bewoners voor weinig vervuiling zorgen en regelmatig zelfs de trottoirs bij de voordeur aanvegen.

De beschikbare middelen in verhouding met andere gemeenten zijn vergelijkbaar, behalve voor meubilair. Dat de beschikbare middelen onvoldoende is voor meubilair, met name voor de speelvoorzieningen is bekend bij de gemeente. Zij zijn actief bezig om het areaal zodanig passend te maken, zodat de beschikbare middelen wel toereikend zijn Voor meubilair worden de huidige beschikbare middelen leidend.

Op basis van de middelen en het huidige kwaliteitsbeeld kan worden gesteld dat er differentiatie in kwaliteitsniveau mogelijk is binnen de gemeente. Hiervoor is het van belang om te kijken naar de verschillende gebiedstypen die genoemd zijn in dit plan, waaronder Centrumgebied, Woongebied, Bedrijventerrein en Parels. De differentiatie moet in dit geval plaatsvinden door in sommige gebieden een Laag niveau aan te wijzen en in andere een Hoog niveau.

De quickscan en de financiële toets wijzen uit dat de genoemde beheercategorieën in openbare ruimte op een Basis niveau kunnen worden onderhouden binnen de huidige beschikbare middelen. Hierbij gaat het om het dagelijks- en grootonderhoud van de voorzieningen maar niet over vervangen, reconstructies en renovaties. Concreet betekent dit dat het kwaliteitsniveau B enige jaren (afhankelijk van welke beheercategorie het betreft) kan worden gehandhaafd maar daarna zal door slijtage van bijvoorbeeld plantvakken, meubilair en verhardingsvakken de kwaliteit afnemen en zal op een gegeven moment reconstructie, renovatie en vervanging noodzakelijk zijn. Conform de huidige beschikbare middelen wordt hiervoor nu geen structurele middelen opgenomen in het BoB en in de begroting. Voor vervanging, reconstructies en renovaties zullen aanvullende middelen noodzakelijk blijven en via aparte voorstellen moeten worden aangevraagd.

6.2 Aanbevelingen

Communicatie

Met het BoB heeft de gemeente Hof van Twente een communicatie-instrument, waarmee zij beeldgericht kan sturen op inrichting, beheer en onderhoud van de openbare buitenruimte. In de huidige werkwijze van de uitvoering wordt nog niet beeldgericht gestuurd gewerkt. Middels cursussen, beeldbestekken, monitoring en directievoering UAV en toezicht zal dit komende jaren nader invulling moeten krijgen. Dit vraagt echter nog opleiding en vaak een periode van begeleiding en coaching op de werkvloer.

De huidige beeldkwaliteit van de openbare ruimte kent geen consistent kwaliteitsniveau. Over de hele linie zijn afwijkingen geconstateerd die onbewust een ad hoc beeld geven in de beleving van de buitenruimte. Hier zal middels het beeldgericht werken aandacht voor komen in de bedrijfsvoering en de contracten. Dit moet resulteren in een meer evenwichtig kwaliteitsbeeld per gebiedstype.

Het communiceren met beelden (foto's) zorgt voor het principe van "praten over hetzelfde" en kan goed worden ingezet bij communicatiemomenten met gebruikers, bewoners en de raad.

Afhankelijk van de mate van burgerparticipatie die de gemeente nastreeft, kan het BoB met bijbehorende beelden gebruikt worden.

Organisatorische implementatie

Voor het welslagen van de implementatie van het BoB is de organisatie een belangrijke schakel. In het BoB is de relatie tussen beleid en middelen al gelegd. Na besluitvorming moet de organisatie ervoor zorgen dat het beeld (*lees*: kwaliteit /product) gerealiseerd wordt binnen de beschikbare middelen. Dit vraagt zowel vanuit de binnendienst als de buitendienst een inspanning en gemiddeld duurt een dergelijke implementatie twee à drie jaar.

In een nadere uitwerking zullen werkwijze per kern, arbeidsbehoefte en arbeidscapaciteit gelijkgeschakeld moeten worden. De cijfermatige uitwerking met Impact© (het rekenmodel dat Cyber gebruikt voor het BoB) geeft inzicht in de benodigde budgetten en arbeid voor de directe uitvoering. Dat inzicht kan gekoppeld worden aan de arbeidsbehoefte per discipline.

Tijdens de ontwikkeling van het BoB zijn diverse organisatorische aspecten voorbijgekomen. De belangrijkste aanbevelingen:

- Het BoB elke vier jaar (binnen de looptijd van 10 jaar) evalueren op resultaten gecombineerd met de financiën en waar nodig bijstellen. Jaarlijks de voortgang beoordelen.
- Zorg voor een communicatief sterke persoon die de schakel vormt tussen de beheerorganisatie en de diverse belangengroeperingen en/of individuele burgers, vooral waar het gaat om samenwerking in het kader van burgerparticipatie. Deze rol is niet voor iedereen weggelegd maar bepaalt wel in belangrijke mate het succes.
- Zorg voor een adequaat klachten/meldingsysteem, zodat de status van de meldingen kan worden bijgehouden en er jaarlijks een analyse kan plaatsvinden.
- Het invoeren van beeldgericht werken geldt zowel voor de sturing naar derden als naar de eigen dienst. Deze werkwijze gaat uit van sturing op het resultaat en niet op de werkwijze. Dit vraagt zelfstandigheid en resultaatgericht werken van medewerkers en aannemers. Het betekent ook het verder professionaliseren van het opdrachtgeverschap.
- Beoordeel de efficiency in uitvoering van de eigen dienst en de relatie / samenhang met de contracten van derden. De verwachting is dat hier efficiency maar vooral ook effectiviteitverbetering te realiseren is. Nadere beoordeling is noodzakelijk om er invulling aan te geven.

- Bepalen welke contracten beeldgericht op de markt gezet gaan worden, hier een planning aan verbinden en voorbereidingen treffen (contract, bestek, opleiding, e.d.).
- De huidige begroting meer integraal structureren, onderbouwen en transparant maken door bijvoorbeeld meer inzicht te geven in de budgetten per discipline (Groen, Verharding, Meubilair en Reiniging). Hierdoor kan er in de toekomst meer controle en sturing plaatsvinden op budgetten.
- De VAT-kosten (voorbereiding, administratie en toezicht) apart in de begroting inzichtelijk maken, waarbij het één integraal budget betreft voor alle disciplines, verdeeld over de kosten voor de eigen dienst en leveringen en diensten van derden.
- Het planmatig sturen van het beheer en onderhoud, zowel in voorbereiding als uitvoering, vormt de beste basis voor het realiseren van een consistent kwaliteitsbeeld. De PDCA-cyclus (Plan, Do, Check, Act) vormt hierbij een goed handvat. Op bladzijde 35 worden deze stappen nader toegelicht en ingevuld.

Door met de PDCA-cyclus te werken, kan de beeldsystematiek geborgd worden. Zie figuur 6.1 waar het schema staat opgenomen met de aanbevelingen per stap, te beginnen met Ambitie & Planning.

Figuur 6.1: PDCA-cyclus voor beheer

Burgerparticipatie

Burgerparticipatie is in de gemeente mogelijk en wordt al op onderdelen toegepast, maar wordt nog in een separaat plan uitgewerkt. Dit plan levert een plus opdat aanvullend is op de vastgestelde kwaliteit binnen het BoB,maar ook helpt om de implementatie van het BoB te

bevorderen. De volgende aanbevelingen en uitgangspunten zijn daar op van toepassing:

1. Betrokkenheid van bewoners en bedrijven vergroten door een beheerinspanning te vragen - hetzij fysiek, hetzij financieel - gericht op de kenmerkende waarden in de gemeente, kern of de wijken. De betrokkenheid die daardoor ontstaat, levert bij bepaalde onderdelen een hogere kwaliteit op dan de gemeente kan leveren op grond van het BoB.

2. Per wijk of buurt beoordelen of er verder genuanceerd kan worden in kwaliteit door bepaalde delen meer op Laag te beheren, zodat er ook weer plekken zijn die extra kwaliteit kunnen krijgen. Dit zal leiden tot een betere kwaliteitsbeleving in de wijk.

3. Zichtbaar en actief reageren op meningen en vragen beantwoorden van bewoners en bedrijven. Dit kan ook door bewoners en directbetrokkenen bij een (groot) project mee te laten helpen bij het organiseren van de inspraak. Zo ontstaat een nauwere samenwerking en verbondenheid tussen burgers/bedrijven en gemeente.

4. Stel aanvullend een plan op rondom burgerparticipatie en de implementatie daarvan. Zo kan men planmatig kaders scheppen en richting geven aan de ambtelijke organisatie.

Kort samengevat

Hieronder is een schema opgenomen met de belangrijkste aanbevelingen per stap kort samengevat, te beginnen met Plan:

Plan
Communicatieplan *Aanbevolen wordt de communicatie rondom het plan 'Beheren op beeldkwaliteit' op drie fronten te organiseren.* • *Bestuurlijke communicatie* • *Interne communicatie* • *Externe communicatie* Verder wordt aanbevolen onderstaande plannen op te stellen met behulp van Beheren op beeldkwaliteit. • *Leidraad inrichting openbare ruimte (LIOR)* • *Omvormingsplan Openbare ruimte (Groen)*
Do
Opstellen van beeldbestekken *Nadat het kwaliteitsniveau is vastgesteld, dient dit worden vertaald in beeldbestekken. De wijze van toezichthouden verandert hierdoor; de rol opdrachtgever / opdrachtnemer verdient extra aandacht.* *In de beeldbestekken worden vastgestelde(management) keuzes vastgelegd over:* • *Begeleiding en ondersteuning van het sociale werkvoorzieningschap / de aannemer in het beeldgericht werken is belangrijk, om te zorgen dat ook zij op beeld gestuurd kunnen worden.* • *Eén integraal bestek waarbij de verantwoordelijkheid bij één partij wordt gelegd of meerdere bestekken die bij meerdere (gespecialiseerde) partijen worden neergelegd.* • *Binnen welke termijn moet een besteksmelding worden opgelost?* • *Zijn er bepaalde beeldmeetlatten die niet het hele jaar aan hetzelfde niveau moeten voldoen?* • *Hoe gaat er verrekend worden?* 2014 pilotjaar "Beheren op beeldkwaliteit"(BoB). *Om het beheren op beeld (beeldgestuurd werken) goed te implementeren is het belangrijk om 2014 als een pilotjaar te zien. In dit jaar wordt er ervaring opgedaan met beeldgericht werken en worden de werkwijze van de kernen op elkaar afgestemd. Tevens kan er gezamenlijk met het sociale werkvoorzieningschap gewerkt worden wat beeldgericht werken inhoud, om uiteindelijk het beeldbestek definitief op te stellen, zodat het in 2015 kan worden aanbesteed. Hierdoor krijgt de gemeente Hof van Twente grip op de werkwijze en het invoeren van beeldgericht werken.*

Check

Opstellen monitorings/schouwplan – het verder uitwerken van de kwaliteitsborging: monitoren en rapporteren

Voor zowel de gemeente als ook voor de medewerkers die de beheermaatregelen uitvoeren is het van belang dat zij regelmatig nagaan of de openbare ruimte en de verschillende gebiedstypen daadwerkelijk aan de afgesproken kwaliteit voldoen. Zij kunnen dit doen aan de hand van gedetailleerdere kwaliteitsmetingen (geen globale beoordeling). Het op deze manier schouwen is een vorm van monitoring van de openbare ruimte. Een monitorings/schouwplan beschrijft hoe de monitoring is georganiseerd: wie gaat schouwen, hoe vaak wordt geschouwd, wat wordt geschouwd, wie analyseert de resultaten, wie zet de acties uit, wie voert de acties uit, wie controleert en wie is verantwoordelijk voor welke stap? Bovendien beschrijft het plan diverse schouwmethoden en hun onderlinge relatie. Het verdient aanbeveling om gedurende de implementatie van de uitkomsten van deze rapportage een plan voor de gemeente Hof van Twente op te stellen.

Act

Aanwijzen verantwoordelijke beheerder(s)

Het aanwijzen van beheerders die verantwoordelijk zijn voor de volgende punten:

- *De integrale beoordeling en toetsing van de kwaliteitsmetingen.*
- *Toetsing integraal beleidsplan 'Beheren op beeldkwaliteit' aan resultaten.*
- *Rapporteert opdrachtgever/ beheerders over afwijkingen, geeft adviezen.*
- *Rapporteert/adviseert teamleiders/clustermanager over resultaten, samenhang contracten en oplossen geconstateerde afwijkingen.*
- *Rapporteert/adviseert directie/bestuur over resultaten namens cluster.*

BIJLAGEN

Bijlage 1: Begrippenlijst

Achterstallig onderhoud	Het langdurig niet of weinig uitvoeren van onderhoudsactiviteiten, waardoor onherstelbare schade of slijtage is ontstaan.
Beheer	Instandhouding
Beheercategorie	Een hoofdgroep binnen het beheer van de openbare ruimte, bijvoorbeeld 'verhardingen', 'groen' of 'reiniging'. Een beheercategorie bestaat uit meerdere onderdelen.
Beheerkwaliteit	Visueel integraal beeld van het beheer wat het resultaat is van de gepleegde beheermaatregelen.
Beheren op beeldkwaliteit (BoB)	In het plan beheren op beeldkwaliteit wordt een heldere relatie gelegd tussen het feitelijke beeld buiten (technisch en visueel) en de maatregelen die daaruit voortvloeien op het gebied van dagelijks onderhoud (inclusief serviceonderhoud).
Beheermaatregelen	Handelingen die voor de beheereenheid worden uitgevoerd voor dagelijks onderhoud en evt. groot onderhoud.
Beheerniveau	Het visuele kwaliteitsniveau waarop een beheereenheid wordt onderhouden, of het kwaliteitsniveau van het beeld dat wordt gerealiseerd met de gepleegde beheermaatregelen.
Dagelijks onderhoud	Onderhoudsmaatregel die met een hoge frequentie uitgevoerd wordt en tot doel heeft incidenteel de functionaliteit en netheid van beheereenheden te vergroten dan wel te conserveren op het door het gemeentebestuur gekozen kwaliteitsniveau.
Gebiedstype	Aanduiding voor een functioneel of stedenbouwkundig geheel binnen de grenzen van de gemeente, bijvoorbeeld 'hoofdinfrastructuur', 'woongebied' of 'recreatiegebied'.
Groot onderhoud	Onderhoudsmaatregel die meerdere malen binnen de levensduur van het element plaatsvindt. Het is gericht op het vertragen van de structurele achteruitgang van de kwaliteit en heeft tot doel de technische staat op het door het gemeentebestuur gekozen kwaliteitsniveau te houden.
Ingrijpmoment	Het vastgestelde moment waarop er beheeringrepen nodig zijn, omdat het geconstateerde beeld buiten van een lagere kwaliteit is dan acceptabel.
Werkpakket	Een werkpakket is een calculatie aan de hand van een set maatregelen ten behoeve van het beheer en onderhoud van een voorziening in de openbare buitenruimte. Aan een werkpakket zijn eenheidsprijzen gekoppeld voor het totaal, voor het type onderhoud (dagelijks onderhoud of grootonderhoud) en per maatregel.
Vervangingsonderhoud/rehabilitatie	Het planmatig één op één vervangen van de voorziening aan het einde van de (technische) levensduur.

Bijlage 2: Onderdelen buiten BoB

Binnen het BoB zijn de volgende aspecten om onderstaande redenen niet opgenomen. Voor deze punten dient apart een plan te worden opgesteld en budget te worden vrijgemaakt.

1. *Achterstallig onderhoud*

Bij het berekenen van de begroting voor de verschillende beheerniveaus is uitgegaan van de kosten voor het instandhouden van de gekozen beeldkwaliteit. Hierbij is geen rekening gehouden met de kosten die nodig zijn om de beeldkwaliteit op het gewenste niveau te brengen.

2. *Herinrichting of renovatie*

De kosten voor het dagelijks beheer van de openbare buitenruimte zijn opgenomen in het BoB. Voor herinrichting die eerder plaatsvindt dan de gebruikelijke vervangingscyclus of een mogelijke gebiedsuitbreiding, voor reconstructies en vervangingen zijn geen financiële middelen meegenomen.

3. *Verlichting en VRI*

De energiekosten voor verlichting en VRI vormen geen onderdeel van het BoB omdat dit binnen de gemeentelijke begroting op een andere manier wordt bekostigd.

4. *Afvalinzameling (huisvuil, bedrijfsafval en grofvuil)*

Het inzamelen van huisvuil, bedrijfsafval en grofvuil wordt apart geregeld en verrekend. Wel valt het reinigingswerk zoals vegen, bladruimen, zwerfvuil ruimen en afvalbakken legen binnen het BoB.

5. *Onderhoud riolering*

De staat van de riolering is niet te bepalen op basis van de beeldkwaliteit boven de grond. Om deze reden is de riolering niet opgenomen in het BoB. Voor het onderhoud aan de riolering wordt een GRP (technisch rioleringsplan) opgesteld en (financieel) vastgesteld.

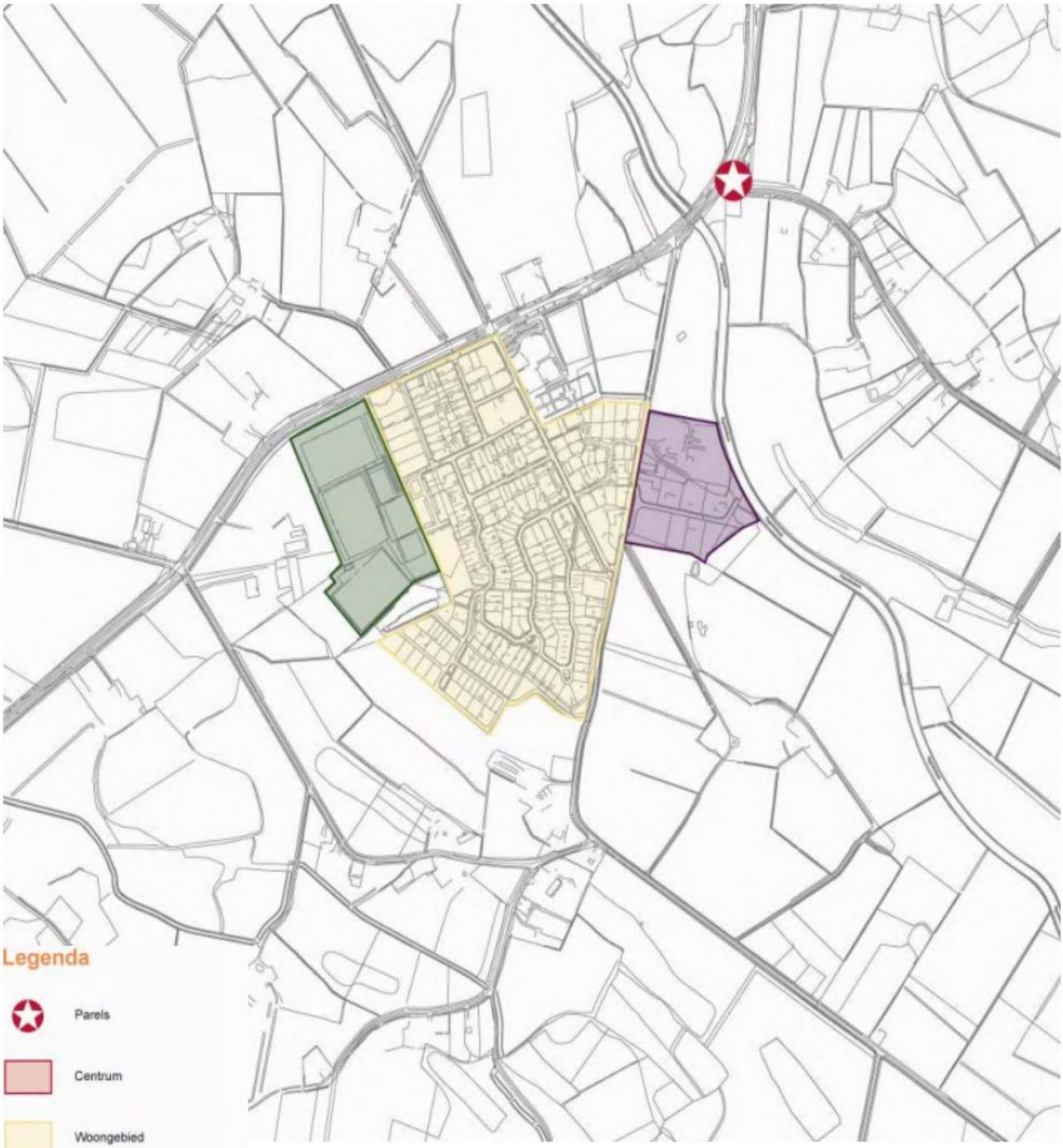
6. *Onderhoud civiele kunstwerken*

Ook het onderhoud aan civiele kunstwerken (zoals bruggen, duikers, sluizen) valt buiten het BoB vanwege het sterk technische karakter dat niet in beeldkwaliteit is te borgen.

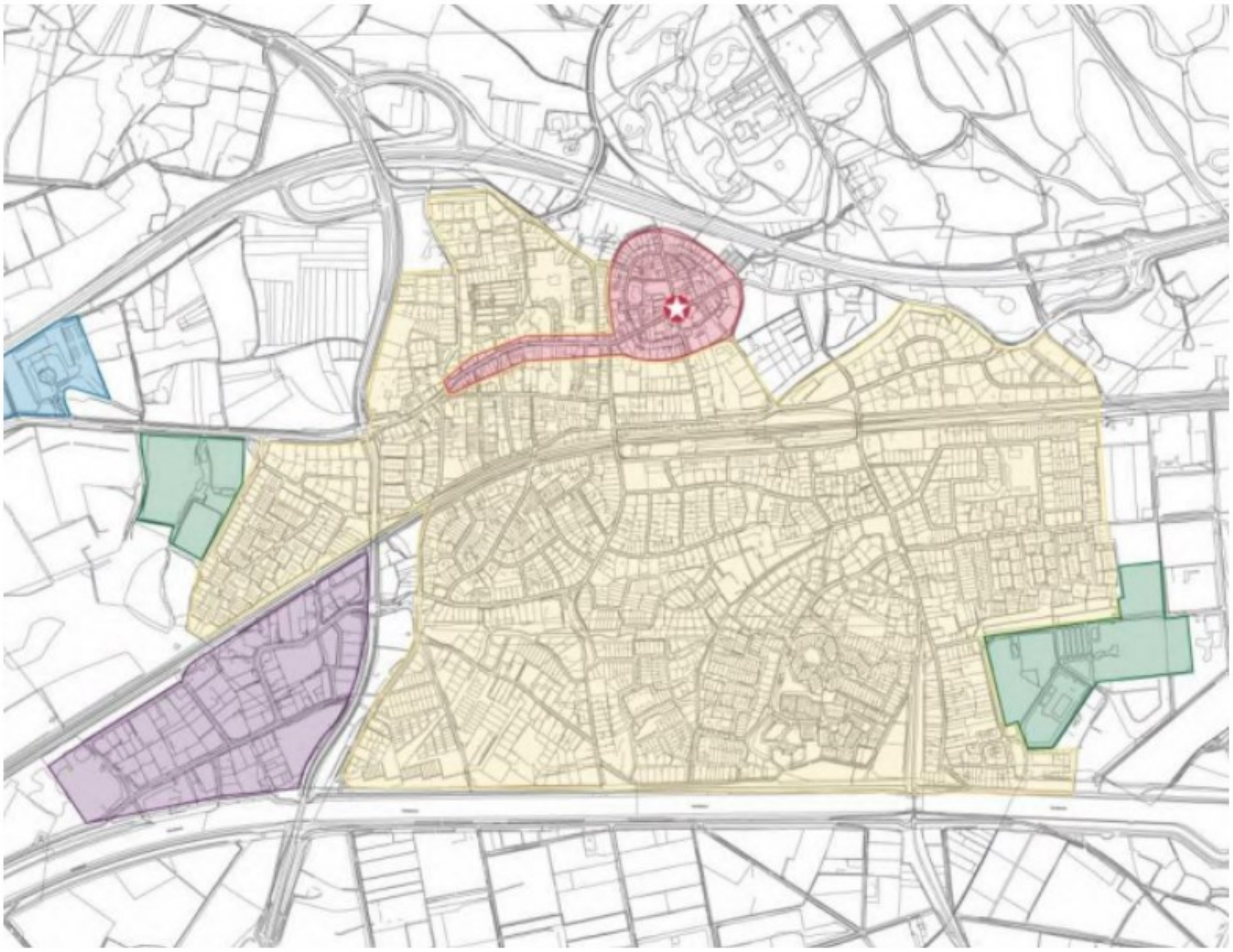
7. *Onderhoud baggerwerken*

Binnen het BoB is een post opgenomen voor het verwijderen van drijf- en zinkvuil. Het overige onderhoud aan het wateroppervlak zoals baggerwerkzaamheden valt buiten het BoB.

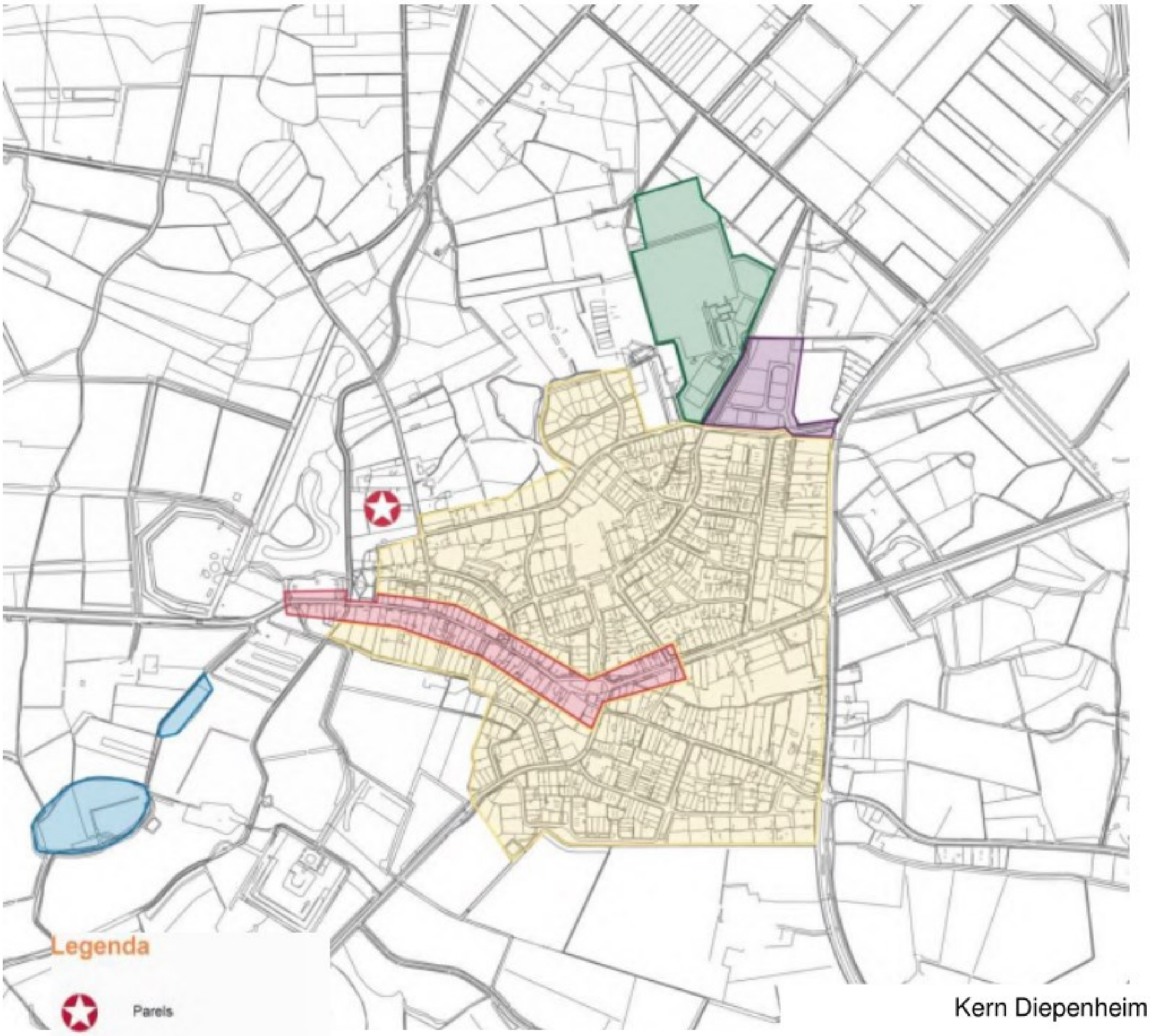
Bijlage 3: Gebiedstypen kaart

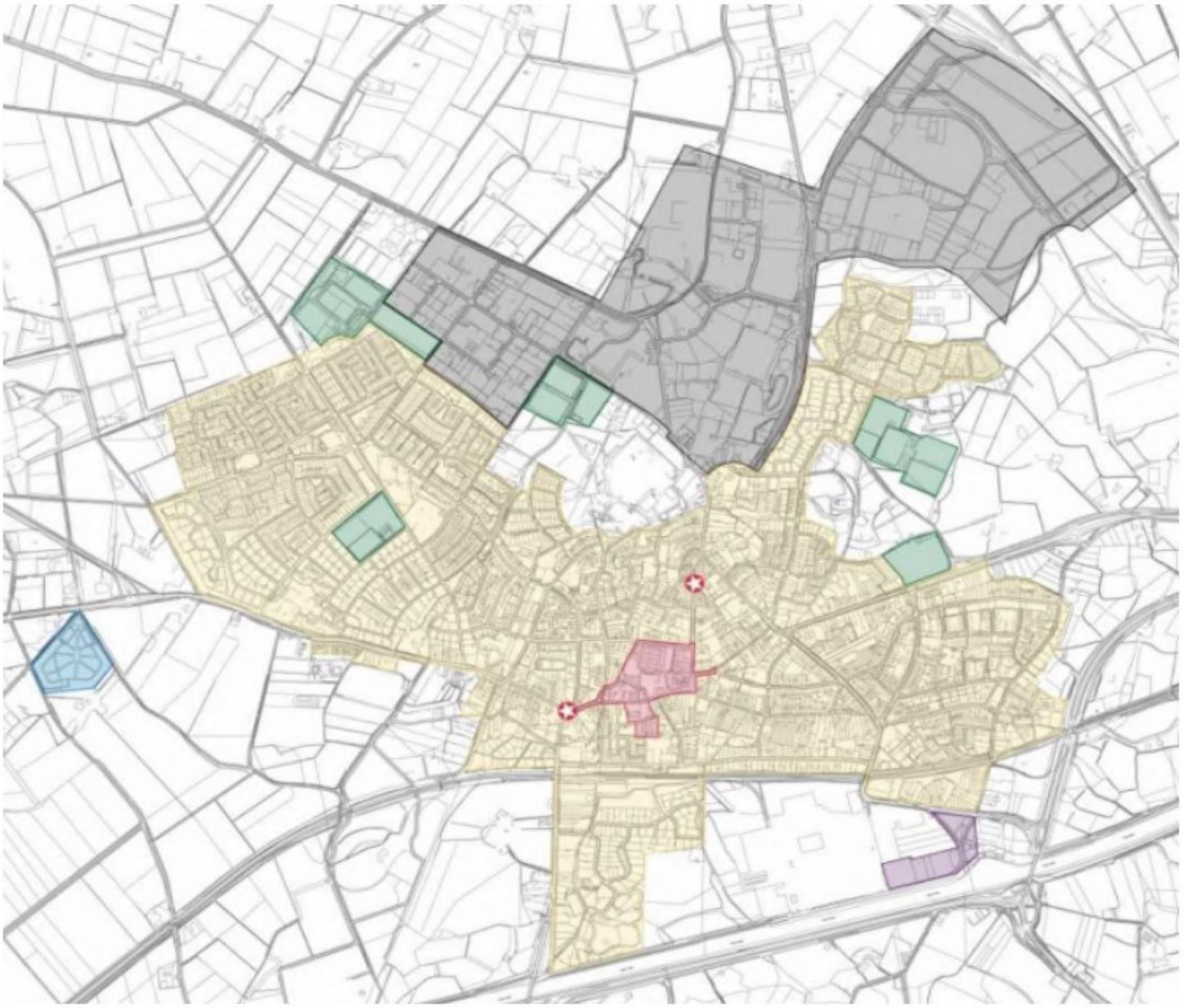
Kern Bentelo

Legenda
Parels
Centrum
Woongebied
Sportcomplexen
Begraafplaats
Industrie/bedrijventerrein/haven

Kern Delden

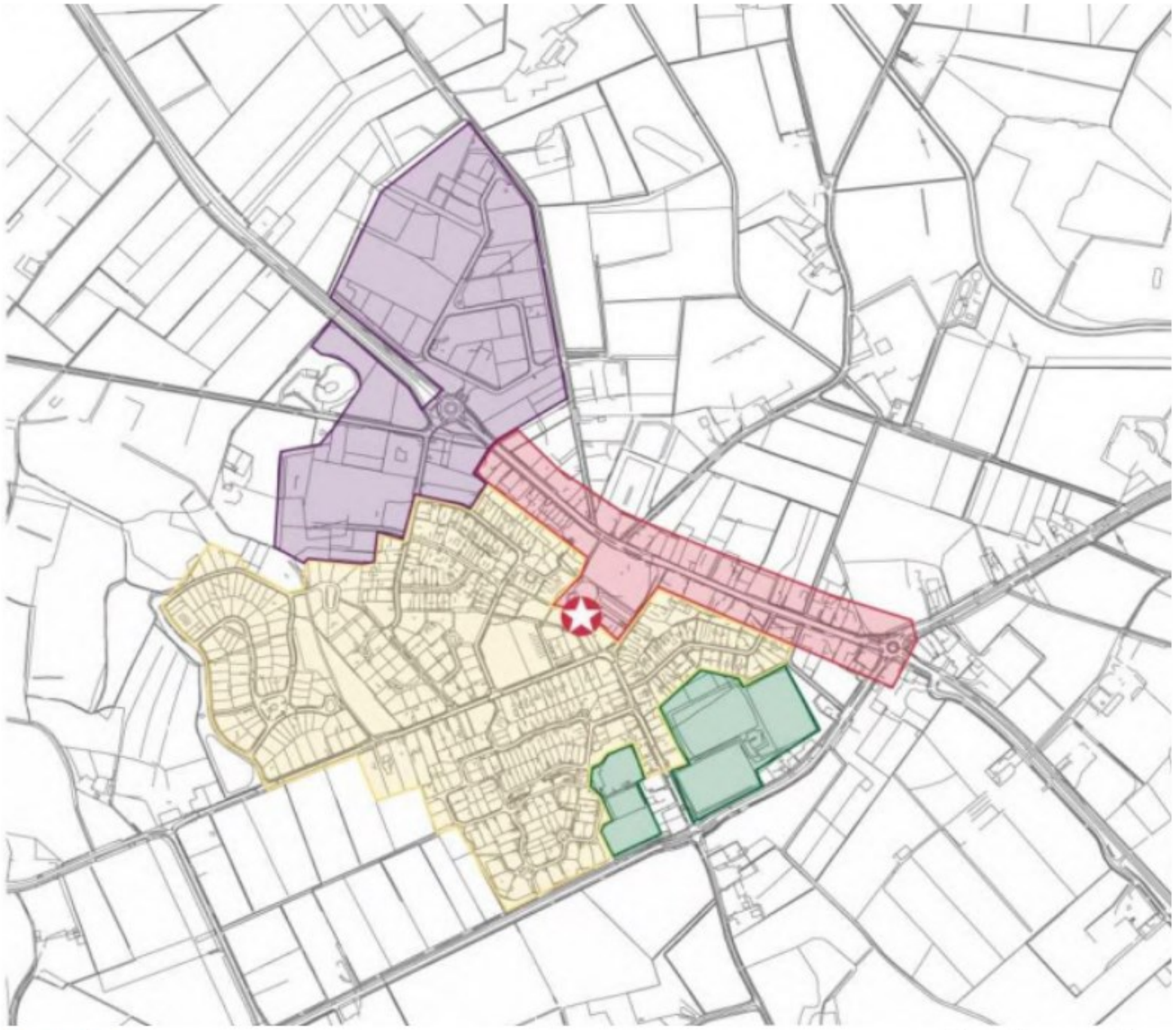
Kern Diepenheim

Kern Goor

Legenda

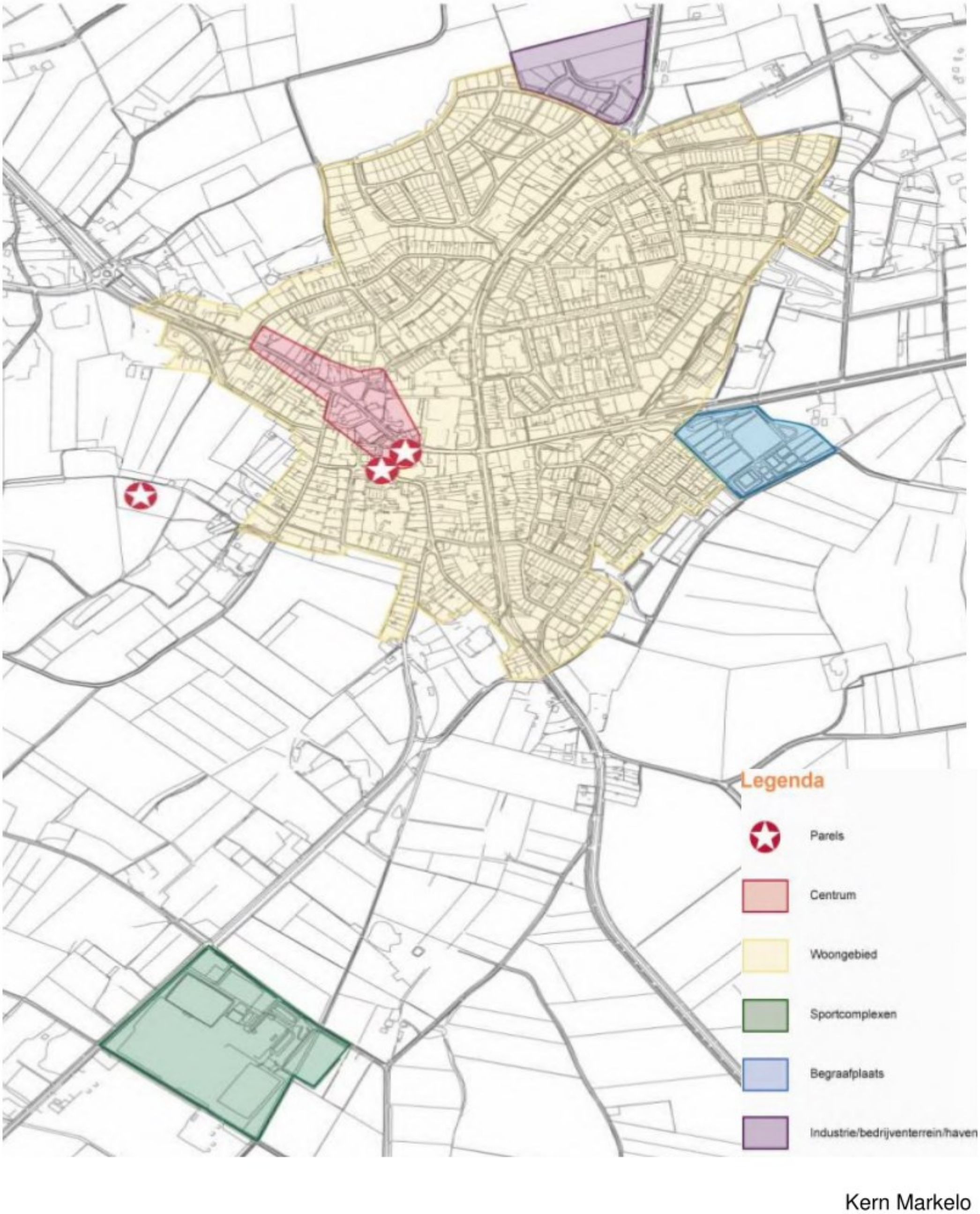
- Parels
- Centrum
- Woongebied
- Sportcomplexen
- Begraafplaats
- Industrie/bedrijventerrein/haven

Kern Hengevelde

Legenda

- Parels
- Centrum
- Woongebied
- Sportcomplexen
- Begraafplaats
- Industrie/bedrijventerrein/haven

Kern Markelo

Bijlage 4: Kwaliteitskaart per beheerniveau

Hoog

TOELICHTING BEHEERNIVEAU

De openbare buitenruimte is schoon en netjes onderhouden. De staat van de verharding, het groen en overige voorzieningen zien er goed en verzorgd uit. Er is af en toe zwerfvuil en onkruid in de plantvakken en op de verharding aanwezig. De buitenruimte is functioneel, en voldoet aan de wensen van de gebruikers.

A+ A B C D

Kernwoorden: *netjes, verzorgd, functioneel, overzichtelijk*

UITGANGSPUNTEN

Schoon

- Af en toe zwerfvuil
- Nauwelijks graffiti
- Schoon meubilair
- Af en toe veegvuil
- Af en toe onkruid op verharding en in groen

Heel

- Materialen hebben verzorgde uitstraling
- Meubilair is heel en heeft incidenteel deuken/krassen
- Verharding is heel
- Groen vertoont incidenteel kale plekken en schade aan bomen

Veilig

- Veilige verkeerssituaties
- Straten met voldoende openbare verlichting
- Geen overhangend groen

Basis

TOELICHTING BEHEERNIVEAU

Het beheer en onderhoud zorgt ervoor dat de openbare ruimte functioneel voldoet en een redelijk nette uitstraling heeft. De voorzieningen zijn in voldoende staat en zwerfvuil en onkruid zijn in bepaalde mate aanwezig. Schade aan groen, verharding en meubilair komt voor maar heeft geen invloed op de veiligheid. De belevingswaarde voor gebruikers is gemiddeld.

Kernwoorden: *redelijk netjes, functioneel, instandhouding, matige belevingswaarde*

UITGANGSPUNTEN

Schoon

- Hier en daar zwerfvuil
- Incidenteel graffiti
- Functioneel meubilair
- In enige mate veegvuil
- Hier en daar onkruid op verharding en in groen

Heel

- Materialen zijn functioneel
- Meubilair is heel en functioneel
- Minimale schade aan verharding
- Groenvakken en bomen vertonen soms lichte schade

Veilig

- Veilige verkeerssituaties
- Straten met acceptabele openbare verlichting
- Incidenteel overhangend groen

Laag

TOELICHTING BEHEERNIVEAU

De openbare buitenruimte vertoont een minder verzorgd beeld. Zwerfvuil en onkruidgroei behoren deels tot het beeld. Voorzieningen, groen en verhardingen vertonen meer schade en verliezen incidenteel hun functionaliteit. De belevingswaarde is laag omdat de buitenruimte een sobere uitstraling heeft.

A+ A B C D

Kernwoorden: *functioneel, instandhouding, waarborging veiligheid, sobere uitstraling*

UITGANGSPUNTEN

Schoon

- Zwerfvuil is aanwezig
- Graffiti is aanwezig
- Functioneel meubilair
- Veegvuil is aanwezig
- Onkruid op verharding en in groen is aanwezig

Heel

- Materialen zijn functioneel
- Meubilair is grotendeels heel en functioneel
- Hier en daar schade aan verharding
- Groenvakken en bomen vertonen hier en daar schade

Veilig

- Veilige verkeerssituaties
- Straten met acceptabele openbare verlichting
- Overhangend groen is aanwezig

Bijlage 5: Cibor schouwgids

Cibor©gids

Standaard schouwgids

Meet- en communicatie instrument voor de kwaliteit van de openbare ruimte

Gemeente Hof van Twente

VERSIE JUNI 2013 ACTUALISATIE OP BASIS VAN CROW

cyber

COLOFON

Project: Standaard schouwgids op basis van CROW schaalbalken
Auteurs: [redacted]
Datum: juni 2013

Cyber bv, Adviseurs voor buitenruimte en organisatie

Vestiging Bodegraven
Kerkstraat 103 | Postbus 3, 2410 AA Bodegraven
T (0172) 631 720

Vestiging Kampen
Burgwal 121 | 8261 EV Kampen
T (038) 422 00 24

E | info@cyber-adviseurs.nl
W | www.cyber-adviseurs.nl

Cibor©

© 2013, Cyber BV, Bodegraven
Auteursrecht voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Cyber worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier.

TOELICHTING

ALGEMEEN

In deze standaard schouwgids treft u gecompileerde beeldmeetlatten aan. Met deze meetlatten kunt u beheer- en beleidsschouwen uitvoeren met bijvoorbeeld bewoners en bestuur.

De schouwgids met beeldmeetlatten is een toegankelijke gids met onderwerpen die beeldbepalend zijn voor de kwaliteit van de openbare ruimte en kan worden ingezet als handzaam communicatiemiddel tussen bewoners, bestuurders en beheerders.

TOTSTANDKOMING GECOMPILEERDE BEELDMEETLATTEN

Voor het uitvoeren van een beleidsschouw zijn de CROW schaalbalken uit de KOR catalogus te gedetailleerd. Daarom is telkens een aantal CROW schaalbalken samengevoegd tot één meetlat.

TOELICHTING GECOMPILEERDE MEETLAT

De meetlat bestaat, net als de CROW schaalbalk, uit vijf kwaliteitsniveaus A+ tot en met D en is opgebouwd uit een (dubbele) fotoreeks, een populaire omschrijving en normen.
De meetlatten hebben een directe relatie met de CROW schaalbalken, omdat dezelfde fotoreeksen en dezelfde normen zijn gebruikt.
Voor de gecompileerde meetlatten zijn selecties gemaakt van telkens drie meest beeldbepalende CROW normen per meetlat om overzicht en praktische bruikbaarheid te borgen.

Onderaan de meetlat -in de gekleurde balk- is ruimte voor een toelichting vrijgehouden. Op deze plaats leest u een nadere uitleg over bijvoorbeeld de te meten objecten.

MEETMETHODIEK

De kwaliteit van de openbare buitenruimte kan op diverse manieren worden gemeten. Het is noodzakelijk om vooraf met elkaar de meetmethode te bepalen. De meetmethode wordt meestal vastgelegd in een monitoringsplan.
Een veelgebruikte methode is de volgende:

In sommige beeldmeetlatten zijn minder dan vijf niveaus onderscheiden. Neem bij het meten van deze beeldmeetlatten het hoogste niveau. Voorbeeld: Banken en tafels-overgroei meubilair zijn de normen bij A+, A en B hetzelfde, namelijk 0 cm. Wanneer er tijdens het schouwen 0 cm. overgroei is wordt deze schaalbalk beoordeeld met A+.

Cyber B.V. | juni 2013

INHOUD

GROEN

staat sierplantsoen	5
overgroei sierplantsoen langs gras en verharding	6
overgroei bosplantsoen langs gras en verharding	7
staat haag	8
onkruid in beplanting en boompspiegels	9
boom-waterlot en opschot	10
staat gazon	11
graslengte gazon en bijmaaien	12
bladafval/bloesem op gazon	13
zwerfafval in groen	14

KUNSTWERKEN

staat kleine kunstwerken	15
graffiti en beplakking kunstwerken	16
volledigheid	17
graffiti en beplakking nuts- en schakelkasten	18

MEUBILAIR

staat banken en picknicktafels	19
staat afvalbak	20
vullingsgraad afvalbak	21
staat borden en dragers	22
staat hekken en geleide elementen	23
staat palen	24
staat openbare verlichting	25
natuurlijke aanslag meubilair en borden	26
graffiti en beplakking meubilair en borden	27

RIOLERING

belemmering inlaatrooster	28

VERHARDING

staat asfaltverharding	29
staat elementenverharding	30
staat halfverharding	31
onkruid op verharding	32
onkruid rondom obstakels	33
veegvuil, onkruid en bladafval/bloesem in goten	34
zwerfafval op verharding	35

GROEN - staat sierplantsoen

A+	A	B	C	D
De beplanting is gesloten, oogt netjes en vitaal en heeft geen dode takken of uitschieters.	De beplanting is bijna gesloten, oogt netjes en vitaal en heeft nauwelijks dode takken of uitschieters.	De beplanting is niet gesloten, oogt redelijk netjes en vitaal en heeft incidenteel dode takken of uitschieters.	De beplanting is open en oogt rommelig, minder vitaal en heeft hier en daar dode takken of uitschieters.	De beplanting is erg open en oogt zeer rommelig, niet vitaal en heeft regelmatig dode takken of uitschieters.
Belangrijkste normen:	Belangrijkste normen:	Belangrijkste normen:	Belangrijkste normen:	Belangrijkste normen:
kaal oppervlak: 0% per 100 m2	kaal oppervlak: ≤ 5% per 100 m2	kaal oppervlak: ≤ 10% per 100 m2	kaal oppervlak: ≤ 25% per 100 m2	kaal oppervlak: > 25% per 100 m2
mate 'holle' heesters 0% per 100 m2	mate 'holle' heesters ≤ 0% per 100 m2	mate 'holle' heesters ≤ 2,5% per 100 m2	mate 'holle' heesters ≤ 5% per 100 m2	mate 'holle' heesters > 5% per 100 m2
dode takken: 0% per 100 m2	dode takken: ≤ 1% per 100 m2	dode takken: ≤ 5% per 100 m2	dode takken: ≤ 10% per 100 m2	dode takken: > 10% per 100 m2
storende takken: 0% per 100 m2	storende takken: ≤ 5% per 100 m2	storende takken: ≤ 10% per 100 m2	storende takken: ≤ 20% per 100 m2	storende takken: > 20% per 100 m2

TOELICHTING
Sierplantsoen betreft: sierheesters, bodembedekkende sierheesters, botanische rozen, parkrozen, overige beplanting.
'Holle' heester = oude heester die van binnen bladloos is met veel dood hout.
'Storende' tak = dode tak of uitschieter.

cyber

GROEN - overgroei sierplantsoen langs gras en/of verharding

A+

De rand van de verharding en/of het gras is volledig zichtbaar.

Belangrijkste normen:	
max. lengte overgroei heesters:	0 cm per 100 m1
gem. lengte overgroei heesters:	0 cm per 100 m1
max. lengte overgroei bodembedekkers, vaste planten, rozen:	0 cm per 100 m1
gem. lengte overgroei bodembedekkers, vaste planten, rozen:	0 cm per 100 m1

A

De rand van de verharding en/of het gras is goed zichtbaar.

Belangrijkste normen:	
max. lengte overgroei heesters:	≤ 30 cm per 100 m1
gem. lengte overgroei heesters:	≤ 10 cm per 100 m1
max. lengte overgroei bodembedekkers, vaste planten, rozen:	≤ 30 cm per 100 m1
gem. lengte overgroei bodembedekkers, vaste planten, rozen:	≤ 5 cm per 100 m1

B

De rand van de verharding en/of het gras is redelijk zichtbaar.

Belangrijkste normen:	
max. lengte overgroei heesters:	≤ 45 cm per 100 m1
gem. lengte overgroei heesters:	≤ 25 cm per 100 m1
max. lengte overgroei bodembedekkers, vaste planten, rozen:	≤ 30 cm per 100 m1
gem. lengte overgroei bodembedekkers, vaste planten, rozen:	≤ 15 cm per 100 m1

C

De rand van de verharding en/of het gras is nauwelijks zichtbaar.

Belangrijkste normen:	
max. lengte overgroei heesters:	≤ 75 cm per 100 m1
gem. lengte overgroei heesters:	≤ 40 cm per 100 m1
max. lengte overgroei bodembedekkers, vaste planten, rozen:	≤ 45 cm per 100 m1
gem. lengte overgroei bodembedekkers, vaste planten, rozen:	≤ 25 cm per 100 m1

D

De rand van de verharding en/of het gras is niet zichtbaar.

Belangrijkste normen:	
max. lengte overgroei heesters:	> 75 cm per 100 m1
gem. lengte overgroei heesters:	> 40 cm per 100 m1
max. lengte overgroei bodembedekkers, vaste planten, rozen:	> 45 cm per 100 m1
gem. lengte overgroei bodembedekkers, vaste planten, rozen:	> 25 cm per 100 m1

TOELICHTING

Sierplantsoen betreft: sierheesters, bodembedekkende sierheesters, botanische rozen, parkrozen, overige beplanting.

Drempelwaarde: minimaal 5 overgroeiende takken per 10 m1.

Overgroei beplanting wordt gemeten vanaf de beplantingskant van de (trottoir)band.

Overgroei randen verharding: De horizontaal gemeten afstand tussen het uitstekende deel van overgroeiende beplanting en de rand van de verharding.

Overgroeiende beplanting: beplanting, waarvan delen buiten het plantvaksteken.

GROEN - overgroei bosplantsoen langs gras en/of verharding

A+

De rand van de verharding en/of het gras is volledig zichtbaar.

Belangrijkste normen:	
max. lengte overgroei bosplantsoen:	0 cm per 100 m1
gemiddelde lengte overgroei bosplantsoen:	0 cm per 100 m1
takken in vrije doorgang:	nee

A

De rand van de verharding en/of het gras is goed zichtbaar.

Belangrijkste normen:	
max. lengte overgroei bosplantsoen:	≤ 30 cm per 100 m1
gemiddelde lengte overgroei bosplantsoen:	≤ 10 cm per 100 m1
takken in vrije doorgang:	nee

B

De rand van de verharding en/of het gras is redelijk zichtbaar.

Belangrijkste normen:	
max. lengte overgroei bosplantsoen:	≤ 45 cm per 100 m1
gemiddelde lengte overgroei bosplantsoen:	≤ 25 cm per 100 m1
takken in vrije doorgang:	nee

C

De rand van de verharding en/of het gras is nauwelijks zichtbaar.

Belangrijkste normen:	
max. lengte overgroei bosplantsoen:	≤ 75 cm per 100 m1
gemiddelde lengte overgroei bosplantsoen:	≤ 40 cm per 100 m1
takken in vrije doorgang:	nee

D

De rand van de verharding en/of het gras is niet zichtbaar.

Belangrijkste normen:	
max. lengte overgroei bosplantsoen:	> 75 cm per 100 m1
gemiddelde lengte overgroei bosplantsoen:	> 40 cm per 100 m1
takken in vrije doorgang:	ja

TOELICHTING

Overgroei bosplantsoen wordt gemeten vanaf de beplantingskant van de (trottoir)band.

Overgroei randen verharding: De horizontaal gemeten afstand tussen het uitstekende deel van overgroeiende beplanting en de rand van de verharding. Overgroeiende beplanting: beplanting, waarvan delen buiten het plantvaksteken.

cyber

GROEN - staat haag

A+

De haag is strak en volledig gesnoeid en heeft geen gaten.

Belangrijkste normen:	
max. lengte uitgroeiende uitlopers:	0 cm per 100m1
gem. lengte uitlopers:	0 cm per 100m1
gaten:	0% per 100m1

A

De haag is recentelijk gesnoeid en heeft weinig gaten.

Belangrijkste normen:	
max. lengte uitgroeiende uitlopers:	≤ 30cm per 100m1
gem. lengte uitlopers:	≤ 10cm per 100m1
gaten:	≤ 2% per 100m1

B

De haag is voldoende gesnoeid en heeft hier en daar gaten.

Belangrijkste normen:	
max. lengte uitgroeiende uitlopers:	≤ 40cm per 100m1
gem. lengte uitlopers:	≤ 20cm per 100m1
gaten:	≤ 5% per 100m1

C

De strakke lijnen van de haag zijn niet meer zichtbaar en er zijn redelijk veel gaten.

Belangrijkste normen:	
max. lengte uitgroeiende uitlopers:	≤ 50cm per 100m1
gem. lengte uitlopers:	≤ 30cm per 100m1
gaten:	≤ 15% per 100m1

D

De haag heeft zich ontwikkeld tot een losse heesterrand en heeft veel gaten.

Belangrijkste normen:	
max. lengte uitgroeiende uitlopers:	> 50cm per 100m1
gem. lengte uitlopers:	> 30cm per 100m1
gaten:	> 15% per 100m1

TOELICHTING
Haag betreft: haag en blokhaag.
Indien de haag 'scheef' is geknipt, dit aangeven.

cyber

GROEN - onkruid in beplanting en boomspiegels

A+

Er is geen onkruid.

Belangrijkste normen:	
maximale hoogte (beplanting):	0 cm per 100 m2
maximale hoogte (boomspiegels):	0 cm per stuk
bedekking:	0 % *
bedekking door resten:	0 % *

A

Er is nauwelijks onkruid.

Belangrijkste normen:	
maximale hoogte (beplanting):	≤ 10 cm per 100 m2
maximale hoogte (boomspiegels):	≤ 10 cm per stuk
bedekking:	≤ 20 % *
bedekking door resten:	≤ 10 % *

B

Er is pleksgewijs onkruid.

Belangrijkste normen:	
maximale hoogte (beplanting):	≤ 30 cm per 100 m2
maximale hoogte (boomspiegels):	≤ 20 cm per stuk
bedekking:	≤ 40 % *
bedekking door resten:	≤ 25 % *

C

Er is redelijk veel onkruid.

Belangrijkste normen:	
maximale hoogte (beplanting):	≤ 50 cm per 100 m2
maximale hoogte (boomspiegels):	≤ 50 cm per stuk
bedekking:	> 40 % *
bedekking door resten:	> 25 % *

D

Er is veel onkruid.

Belangrijkste normen:	
maximale hoogte (beplanting):	> 50 cm per 100 m2
maximale hoogte (boomspiegels):	> 50 cm per stuk
bedekking:	> 40 % *
bedekking door resten:	> 25 % *

TOELICHTING

Beplanting en boomspiegels betreft: sierheesters, bodembedekkende sierheesters, botanische rozen, parkrozen, overige beplanting en boomspiegels in verharding en gazon.

Geldt voor beplanting en boomspiegels. Onkruid: ongewenste begroeiing welke niet is aangeplant, alsmede zaailingen.

* Bij bedekking en bedekking door resten geldt voor beplanting de eenheid 100 m2 en voor boomspiegels de eenheid stuk.

GROEN - boom-waterlot en opschot

A+	A	B	C	D
Er is geen stam-en wortelopschot en waterlot aanwezig.	Er is nauwelijks stam- en wortelopschot en waterlot aanwezig.	Er is pleksgewijs stam- en wortelopschot en waterlot aanwezig.	Er is redelijk veel stam- en wortelopschot en waterlot aanwezig.	Er is veel stam- en wortelopschot en waterlot aanwezig.
max. lengte wortelopschot: 0 cm per stuk	max. lengte wortelopschot: ≤ 40 cm per stuk	max. lengte wortelopschot: ≤ 70 cm per stuk	max. lengte wortelopschot: ≤ 120 cm per stuk	max. lengte wortelopschot: > 120 cm per stuk
bedekkingsgraad wortelopschot 0% per stuk	bedekkingsgraad wortelopschot ≤ 5% per stuk	bedekkingsgraad wortelopschot ≤ 25% per stuk	bedekkingsgraad wortelopschot ≤ 50% per stuk	bedekkingsgraad wortelopschot > 50% per stuk
max. lengte stamopschot: 0 cm per stuk	max. lengte stamopschot: ≤ 40 cm per stuk	max. lengte stamopschot: ≤ 70 cm per stuk	max. lengte stamopschot: ≤ 120 cm per stuk	max. lengte stamopschot: > 120 cm per stuk
bedekkingsgraad wortelopschot 0% per stuk	bedekkingsgraad wortelopschot ≤ 20% per stuk	bedekkingsgraad wortelopschot ≤ 50% per stuk	bedekkingsgraad wortelopschot ≤ 100% per stuk	bedekkingsgraad wortelopschot > 100% per stuk
waterlot langer dan 20 cm: 0 st	waterlot langer dan 20 cm: ≤ 2 st per m1 tak	waterlot langer dan 20 cm: ≤ 5 st per m1 tak	waterlot langer dan 20 cm: ≤ 10 st per m1 tak	waterlot langer dan 20 cm: > 10 st per m1 tak

TOELICHTING
Waterlot is de wildgroei van uitlopers aan een tak.
Stamopschot: jonge takkengroei aan bomen en struiken ten plaatse van de stam.
Wortelopschot: jonge takkengroei aan bomen en struiken ten plaatse van de wortels.

cyber

GROEN - staat gazon

A+

Het gazon oogt strak en goed verzorgd. Er zijn geen kale plekken. De rand van de beplanting en/of verharding is volledig zichtbaar.

Belangrijkste normen:	
kaal oppervlak:	0% per 100 m2
bedekking onkruid:	0% per 100 m2
hoogteverschil oneffenheden grasmat:	0 cm per 100 m2

A

Het gazon oogt nagenoeg strak en verzorgd. Er zijn nauwelijks kale plekken. De rand van de beplanting en/of verharding is goed zichtbaar.

Belangrijkste normen:	
kaal oppervlak:	≤ 2% per 100 m2
bedekking onkruid:	≤ 5% per 100 m2
hoogteverschil oneffenheden grasmat:	≤ 2 cm per 100 m2

B

Het gazon oogt redelijk strak en verzorgd. Er zijn hier en daar kale plekken. De rand van de beplanting en/of verharding is redelijk zichtbaar.

Belangrijkste normen:	
kaal oppervlak:	≤ 5% per 100 m2
bedekking onkruid:	≤ 15% per 100 m2
hoogteverschil oneffenheden grasmat:	≤ 5 cm per 100 m2

C

Het gazon oogt niet strak en matig verzorgd. Er zijn redelijk veel kale plekken. De rand van de beplanting en/of verharding is nauwelijks zichtbaar.

Belangrijkste normen:	
kaal oppervlak:	≤ 10% per 100 m2
bedekking onkruid:	≤ 30% per 100 m2
hoogteverschil oneffenheden grasmat:	≤ 10 cm per 100 m22

D

Het gazon oogt slecht en onverzorgd. Er zijn veel kale plekken. De rand van de beplanting en/of verharding is niet zichtbaar.

Belangrijkste normen:	
kaal oppervlak:	> 10% per 100 m2
bedekking onkruid:	> 30% per 100 m2
hoogteverschil oneffenheden grasmat:	> 10 cm per 100 m2

TOELICHTING

cyber

GROEN - graslengte gazon en bijmaaien

A+

Het gazon is kort en goed gemaaid. Er liggen geen maairesten op en naast het gazon. Er is geen hoogteverschil met gras rondom obstakels.

max. hoogte voor maaien:	≤ 50 mm per 100m2
hoogte gras rondom obstakels:	gelijke hoogte
aanwezigheid maaisel ≤ 1m van grasrand:	0% per 100 m1
gem. overgroei randen:	0 cm per 100 m1
maairestanten in hopen op gazon:	nee

A

Het gazon is kort en goed gemaaid. Er liggen nauwelijks maairesten op en naast het gazon. Er is enig hoogteverschil met gras rondom obstakels.

max. hoogte voor maaien:	≤ 50 mm per 100 m2
hoogte gras rondom obstakels:	≤ 1,5 x zo hoog
aanwezigheid maaisel ≤ 1m van grasrand:	≤ 5% per 100 m1
gem. overgroei randen:	≤ 5 cm per 100 m1
maairestanten in hopen op gazon:	nee

B

Het gazon is niet te lang en goed gemaaid. Er liggen hier en daar maairesten op en naast het gazon. Er is duidelijk hoogteverschil met gras rondom obstakels aanwezig.

max. hoogte voor maaien:	≤ 70 mm per 100 m2
hoogte gras rondom obstakels:	≤ 2 x zo hoog
aanwezigheid maaisel ≤ 1m van grasrand:	≤ 20% per 100 m1
gem. overgroei randen:	≤ 10 cm per 100 m1
maairestanten in hopen op gazon:	nee

C

Het gazon is niet te lang en goed gemaaid. Er liggen redelijk veel maairesten op en naast het gazon. Er is duidelijk hoogteverschil met gras rondom obstakels

max. hoogte voor maaien:	≤ 70 mm per 100 m2
hoogte gras rondom obstakels:	≤ 3 x zo hoog
aanwezigheid maaisel ≤ 1m van grasrand:	≤ 40% per 100 m1
gem. overgroei randen:	≤ 25 cm per 100 m1
maairestanten in hopen op gazon:	nee

D

Het gazon is te lang of slecht gemaaid. Er liggen veel maairesten op en naast het gazon. Er is een groot hoogteverschil met gras rondom obstakels.

max. hoogte voor maaien:	> 70mm per 100 m2
hoogte gras rondom obstakels:	> 3 x zo hoog
aanwezigheid maaisel ≤ 1m van grasrand:	> 40% per 100 m1
gem. overgroei randen:	> 25 cm per 100 m1
maairestanten in hopen op gazon:	ja

TOELICHTING

De hoogte van het gras rondom obstakels wordt gemeten binnen een afstand van 0,3m van het obstakel t.o.v. de omliggende grasvegetatie. De aanwezigheid van het maaisel ≤1m van grasrand heeft betrekking op het maaisel op de verharding.
Gem. overgroei randen heeft betrekking op randen beplanting en randen verharding.

cyber

GROEN - bladafval/bloesem op gazon

A+

Er is geen bladafval/bloesem.

Belangrijkste normen:
bedekking gras: 0% per 100 m2
maximale dikte op gras: 0 cm per 100 m2

A

Er is weinig bladafval/bloesem.

Belangrijkste normen:
bedekking gras: ≤ 5% per 100 m2
maximale dikte op gras: ≤ 3 cm per 100 m2

B

Er is hier en daar bladafval/bloesem.

Belangrijkste normen:
bedekking gras: ≤ 10% per 100 m2
maximale dikte op gras: ≤ 10 cm per 100 m2

C

Er is redelijk veel bladafval/bloesem.

Belangrijkste normen:
bedekking gras: ≤ 25% per 100 m2
maximale dikte op gras: ≤ 30 cm per 100 m2

D

Er is veel bladafval/bloesem.

Belangrijkste normen:
bedekking gras: > 25% per 100 m2
maximale dikte op gras: > 30 cm per 100 m2

TOELICHTING
Natuurlijk afval: alle organische afval zoals bladafval, bloesem, takken e.d.
Bladafval/bloesem in beplanting wordt te allen tijde geaccepteerd.

cyber

GROEN - zwerfafval in groen

A+

Er ligt geen zwerfafval.

Belangrijkste normen: fijn en grof zwerfafval gazon:	0 st
fijn en grof zwerfafval beplanting:	0 st
grof zwerfafval boomspiegels:	0 st per stuk
fijn zwerfafval boomspiegels:	0 st per stuk

A

Er ligt weinig zwerfafval.

Belangrijkste normen: fijn en grof zwerfafval gazon:	≤ 3 st
fijn en grof zwerfafval beplanting:	≤ 3 st
grof zwerfafval boomspiegels:	1 st per stuk
fijn zwerfafval boomspiegels:	≤ 3 st per stuk

B

Er ligt hier en daar zwerfafval.

Belangrijkste normen: fijn en grof zwerfafval gazon:	≤ 10 st
fijn en grof zwerfafval beplanting:	≤ 10 st
grof zwerfafval boomspiegels:	≤ 3 st per stuk
fijn zwerfafval boomspiegels:	≤ 10 st per stuk

C

Er ligt redelijk veel zwerfafval.

Belangrijkste normen: fijn en grof zwerfafval gazon:	≤ 25 st
fijn en grof zwerfafval beplanting:	≤ 25 st
grof zwerfafval boomspiegels:	≤ 8 st per stuk
fijn zwerfafval boomspiegels:ls:	≤ 25 st per stuk

D

Er ligt veel zwerfafval.

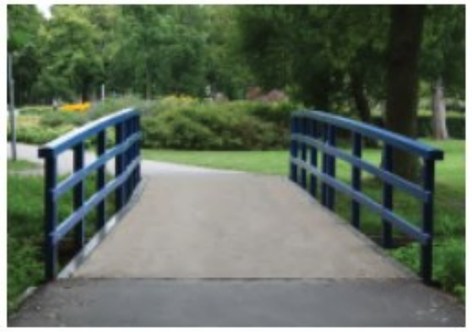
Belangrijkste normen: fijn en grof zwerfafval gazon:	> 25 st
fijn en grof zwerfafval beplanting:	> 25 st
grof zwerfafval boomspiegels:	> 8 st per stuk
fijn zwerfafval boomspiegels:	> 25 st per stuk

TOELICHTING

Groen betreft: sierheesters, bodembedekkende sierheesters, botanische rozen, parkrozen, vaste planten (bodembedekkend en border), overige beplanting.
Fijn zwerfafval ≤ 10 cm. Grof zwerfafval >10 cm. De norm m.b.t. boomspiegels heeft betrekking op boomspiegels in gazons.
Bij de normen voor gazon en beplanting wordt fijn en grof zwerfafval gemeten, voor grof zwerfafval geldt de eenheid 100 m2 en voor fijn zwerfafval de eenheid

cyber

KUNSTWERKEN - staat kleine kunstwerken

A+

Er is geen zichtbare schade.

Belangrijkste normen:	
gaten en scheuren:	0 stuks per kunstwerk
hoogteverschil overgang wegdek - brugdek:*	0 cm per plek
rotting:	0% per stuk
slijtage deklaag:*	0% per stuk

A

Er is incidenteel zichtbare schade.

Belangrijkste normen:	
gaten en scheuren:	≤ 5 stuks per kunstwerk
hoogteverschil overgang wegdek - brugdek:*	≤ 1 cm per plek
rotting:	≤ 5% per stuk
slijtage deklaag:*	≤ 5% per stuk

B

Er is regelmatig zichtbare schade.

Belangrijkste normen:	
gaten en scheuren:	≤ 15 stuks per kunstwerk
hoogteverschil overgang wegdek - brugdek:*	≤ 2 cm per plek
rotting:	≤ 15% per stuk
slijtage deklaag:*	≤ 15% per stuk

C

Er is veel zichtbare schade.

Belangrijkste normen:	
gaten en scheuren:	> 15 stuks per kunstwerk
hoogteverschil overgang wegdek - brugdek:*	≤ 3 cm per plek
rotting:	> 15% per stuk
slijtage deklaag:*	≤ 30% per stuk

D

Er is zeer veel zichtbare schade.

Belangrijkste normen:	
gaten en scheuren:	> 15 stuks per kunstwerk
hoogteverschil overgang wegdek - brugdek:*	> 3 cm per plek
rotting:	> 15% per stuk
slijtage deklaag:*	> 30% per stuk

TOELICHTING

* Norm Cyber.

Betreft bruggen, tunnels en andere kleine civieltechnische kunstwerken van diverse materialen; houten, betonnen en metalen bruggen en combinaties van deze materialen. Klein kunstwerk: Civiele- of bouwkundige constructie met een dusdanige afmeting dat, in verband met de bereikbaarheid, voor het onderhoud geen gebruik dient te worden gemaakt van materieel.

KUNSTWERKEN - graffiti en beplakking kunstwerken

A+

Het kunstwerk ziet er schoon uit, heeft geen graffiti en/of beplakking. Er zijn geen racistische en/of aanstootgevende leuzen aanwezig.

Belangrijkste normen:	
bedekkinggraad graffiti:	0% per 100 m2
bedekkinggraad beplakking:	0 m2 per 100 m2
racisme/ aanstootgevend:	nee

A

Het kunstwerk ziet er schoon uit, heeft incidenteel graffiti en/of beplakking. Er zijn geen racistische en/of aanstootgevende leuzen aanwezig.

Belangrijkste normen:	
bedekkinggraad graffiti:	≤ 10% per 100 m2
bedekkinggraad beplakking:	≤ 10 m2 per 100 m2
racisme/ aanstootgevend:	nee

B

Het kunstwerk heeft hier en daar graffiti en/of beplakking. Er zijn geen racistische en/of aanstootgevende leuzen aanwezig.

Belangrijkste normen:	
bedekkinggraad graffiti:	≤ 20% per 100 m2
bedekkinggraad beplakking:	≤ 20 m2 per 100 m2
racisme/ aanstootgevend:	nee

C

Het kunstwerk maakt een onfrisse indruk en heeft redelijk veel graffiti en/ of beplakking. Er zijn geen racistische en/of aanstootgevende leuzen aanwezig..

Belangrijkste normen:	
bedekkinggraad graffiti:	≤ 30% per 100 m2
bedekkinggraad beplakking:	≤ 30 m2 per 100 m2
racisme/ aanstootgevend:	nee

D

Het kunstwerk maakt een zeer onfrisse indruk en heeft veel graffiti en/of beplakking. Er kunnen enkele racistische en/of aanstootgevende leuzen aanwezig zijn.

Belangrijkste normen:	
bedekkinggraad graffiti:	> 30% per 100 m2
bedekkinggraad beplakking:	> 30 m2 per 100 m2
racisme/ aanstootgevend:	ja

TOELICHTING

Betreft bruggen, tunnels en andere civiel technische kunstwerken van diverse materialen; houten, betonnen en metalen bruggen en combinaties van deze materialen.

Graffii: Met verf of viltstift op muren, monumenten e.d. zonder toestemming aangebrachte opschriften en tekeningen.

cyber

KUNSTWERKEN - volledigheid

A+

Het kunstwerk is volledig. Er ontbreken geen onderdelen.

Belangrijkste normen:
Volledig Ja

A

Het kunstwerk is volledig. Er ontbreken geen onderdelen.

Belangrijkste normen:
Volledig Ja

B

Het kunstwerk is volledig. Er ontbreken geen onderdelen.

Belangrijkste normen:
Volledig Ja

C

Het kunstwerk is volledig. Er ontbreken geen onderdelen.

Belangrijkste noren:
Volledig Ja

D

Het kunstwerk is onvolledig of afwezig. Er ontbreken één of meerdere dekplanken en/of onderdelen van de leuning.

Belangrijkste normen:
Volledig Nee

TOELICHTING

cyber

KUNSTWERKEN - graffiti en beplakking nuts- en schakelkasten

A+

De nuts- of schakelkast ziet er schoon uit, heeft geen graffiti en/of beplakking. Er zijn geen racistische en/of aanstootgevende leuzen aanwezig.

Belangrijkste normen:	
bedekkinggraad graffiti:	0% per 100 m2
bedekkinggraad beplakking:	0 m2 per 100 m2
racisme/ aanstootgevend:	nee

A

De nuts- of schakelkast ziet er schoon uit, heeft incidenteel graffiti en/of beplakking. Er zijn geen racistische en/of aanstootgevende leuzen aanwezig.

Belangrijkste normen:	
bedekkinggraad graffiti:	≤ 10% per 100 m2
bedekkinggraad beplakking:	≤ 10 m2 per 100 m2
racisme/ aanstootgevend:	nee

B

De nuts- of schakelkast heeft hier en daar graffiti en/of beplakking. Er zijn geen racistische en/of aanstootgevende leuzen aanwezig.

Belangrijkste normen:	
bedekkinggraad graffiti:	≤ 20% per 100 m2
bedekkinggraad beplakking:	≤ 20 m2 per 100 m2
racisme/ aanstootgevend:	nee

C

De nuts- of schakelkast maakt een onfrisse indruk en heeft redelijk veel graffiti en/of beplakking. Er zijn geen racistische en/of aanstootgevende leuzen aanwezig.

Belangrijkste normen:	
bedekkinggraad graffiti:	≤ 30% per 100 m2
bedekkinggraad beplakking:	≤ 30 m2 per 100 m2
racisme/ aanstootgevend:	nee

D

De nuts- of schakelkast maakt een zeer onfrisse indruk en heeft veel graffiti en/of beplakking. Er kunnen enkele racistische en/of aanstootgevende leuzen aanwezig zijn.

Belangrijkste normen:	
bedekkinggraad graffiti:	> 30% per 100 m2
bedekkinggraad beplakking:	> 30 m2 per 100 m2
racisme/ aanstootgevend:	ja

TOELICHTING

Graffii: Met verf of viltstift op muren, monumenten e.d. zonder toestemming aangebrachte opschriften en tekeningen.

cyber

MEUBILAIR - staat banken en picknicktafels

A+

De bank ziet eruit als nieuw, vertoont geen gebreken en is volledig.

Belangrijkste normen:

dekking coating, folie en krassen:	100% per stuk
deuken, gaten:	0% per stuk
volledig:	ja

A

De bank ziet er goed uit en vertoont nagenoeg geen schade aan onderdelen en is volledig.

Belangrijkste normen:

dekking coating, folie en krassen:	> 98% per stuk
deuken, gaten:	≤ 0,1% per stuk
volledig:	ja

B

De bank vertoont in enige mate schade aan onderdelen, maar is nog volledig.

Belangrijkste normen:

dekking coating, folie en krassen:	> 95% per stuk
deuken, gaten:	≤ 1% per stuk
volledig:	ja

C

De bank vertoont aanzienlijke schade aan onderdelen, maar is nog volledig.

Belangrijkste normen:

dekking coating, folie en krassen:	> 80% per stuk
deuken, gaten:	≤ 5% per stuk
volledig:	ja

D

De bank vertoont grote schade aan onderdelen en er kunnen onderdelen ontbreken.

Belangrijkste normen:

dekking coating, folie en krassen:	≤ 80% per stuk
deuken, gaten:	> 5% per stuk
volledig:	nee

TOELICHTING

MEUBILAIR - staat afvalbak

A+

De afvalbak ziet eruit als nieuw, staat recht en heeft geen schade.

Belangrijkste normen:	
scheefstand	0 graden per stuk
dekking, coating, folie en krassen	100% per stuk
deuken en gaten	0% per stuk

A

De afvalbak staat bijna recht en heeft nauwelijks schade.

Belangrijkste normen:	
scheefstand	≤ 1 graden per stuk
dekking, coating, folie en krassen	> 98% per stuk
deuken en gaten	≤ 2% per stuk

B

De afvalbak staat scheef en heeft enigzins schade.

Belangrijkste normen:	
scheefstand	≤ 5 graden per stuk
dekking, coating, folie en krassen	> 95% per stuk
deuken en gaten	≤ 5% per stuk

C

De afvalbak staat duidelijk scheef en heeft aanzienlijke schade.

Belangrijkste normen:	
scheefstand	≤ 10 graden per stuk
dekking, coating, folie en krassen	> 80% per stuk
deuken en gaten	≤ 10% per stuk

D

De afvalbak staat flink scheef en heeft grote schade.

Belangrijkste normen:	
scheefstand	> 10 graden per stuk
dekking, coating, folie en krassen	≤ 80% per stuk
deuken en gaten	>10% per stuk

TOELICHTING

Aanwezigheid van roest meenemen in de norm 'dekking coating, folie en krassen'. Indien de openbare verlichting niet volledig is, dit meenemen in de norm 'deuken en gaten'. Dit aangeven.

MEUBILAIR - vullingsgraad afvalbak

A+

De afvalbak is leeg. Er ligt geen zwerfafval direct rond de afvalbak.

Belangrijkste normen:

vullingsgraad:	0% per stuk
zwerfafval in een straal van 1m rond afvalbak:	nee
uitstekend afval:	nee

A

De afvalbak is niet vol. Er ligt geen zwerfafval direct rond de afvalbak.

Belangrijkste normen:

vullingsgraad:	≤ 40% per stuk
zwerfafval in een straal van 1m rond afvalbak:	nee
uitstekend afval:	nee

B

De afvalbak is niet vol. Er ligt geen zwerfafval direct rond de afvalbak. Er steekt geen zwerfafval uit de afvalbak.

Belangrijkste normen:

vullingsgraad:	≤ 80% per stuk
zwerfafval in een straal van 1m rond afvalbak:	nee
uitstekend afval:	nee

C

De afvalbak is nagenoeg vol. Er ligt geen zwerfafval direct rond de afvalbak. Er steekt geen zwerfafval uit de afvalbak.

Belangrijkste normen:

vullingsgraad:	≤ 100% per stuk
zwerfafval in een straal van 1m rond afvalbak:	nee
uitstekend afval:	nee

D

De afvalbak is vol. Er ligt zwerfafval direct rond de afvalbak. Er steekt zwerfafval uit de afvalbak.

Belangrijkste normen:

vullingsgraad:	> 100% per stuk
zwerfafval in een straal van 1m rond afvalbak:	ja
uitstekend afval:	ja

TOELICHTING

Vullingsgraad: Percentage van de nuttige hoogte van een afvalbak dat gevuld is met afval. Bij de nuttige hoogte gaat het om de hoogte van de afvalbak zelf tot de onderkant van de opening.

Betreft geen hondenpoepbakken of depotdogs

MEUBILAIR - staat borden en dragers

A+

Het bord en de drager zien eruit als nieuw, staan recht en hebben geen schade.

Belangrijkste normen:	
scheefstand:	0 graden per stuk
dekking coating, folie en krassen:	100% per stuk
verkleuring:	0% per stuk
verdraaing:	0 graden per stuk

A

Het bord en de drager staan bijna recht en hebben nauwelijks schade.

Belangrijkste normen:	
scheefstand:	≤ 1 graad per stuk
dekking coating, folie en krassen:	> 98% per stuk
verkleuring:	≤ 10% per stuk
verdraaing:	≤ 3 graden per stuk

B

Het bord en de drager staan scheef en hebben enigszins schade.

Belangrijkste normen:	
scheefstand:	≤ 3 graden per stuk
dekking coating, folie en krassen:	> 95% per stuk
verkleuring:	≤ 20% per stuk
verdraaing:	≤ 15 graden per stuk

C

Het bord en de drager staan duidelijk scheef en hebben aanzienlijke schade.

Belangrijkste normen:	
scheefstand:	≤ 6 graden per stuk
dekking coating, folie en krassen:	> 80% per stuk
verkleuring:	≤ 50% per stuk
verdraaing:	≤ 30 graden per stuk

D

Het bord en de drager staan flink scheef en hebben grote schade.

Belangrijkste normen:	
scheefstand:	> 6 graden per stuk
dekking coating, folie en krassen:	≤ 80% per stuk
verkleuring:	> 50% per stuk
verdraaing:	> 30 graden per stuk

TOELICHTING
Aanwezigheid van roest meenemen in de norm 'dekking coating, folie en krassen'.

cyber

MEUBILAIR - staat hekken en geleide elementen

A+	A	B	C	D
Het hek/geleide element ziet eruit als nieuw, staat recht en heeft geen schade.	Het hek/geleide element staat bijna recht en heeft nauwelijks schade.	Het hek/geleide element staat scheef en heeft enigzins schade.	Het hek/geleide element staat duidelijk scheef en heeft aanzienlijke schade.	Het hek/geleide element staat flink scheef en heeft grote schade.
Belangrijkste normen:	Belangrijkste normen:	Belangrijkste normen:	Belangrijkste normen:	Belangrijkste normen:
scheefstand: 0 graden per stuk	scheefstand: ≤ 2 graden per stuk	scheefstand: ≤ 4 graden per stuk	scheefstand: ≤ 15 graden per stuk	scheefstand: > 15 graden per stuk
dekking, coating, folie en krassen: 100% per stuk	dekking, coating, folie en krassen: > 98% per stuk	dekking, coating, folie en krassen: > 95% per stuk	dekking, coating, folie en krassen: > 80% per stuk	dekking, coating, folie en krassen: ≤ 80% per stuk
deuken en gaten: 0% per stuk	deuken en gaten: ≤ 0,1% per stuk	deuken en gaten: ≤ 1% per stuk	deuken en gaten: ≤ 5% per stuk	deuken en gaten: > 5% per stuk

TOELICHTING
Aanwezigheid van roest meenemen in de norm ‘dekking coating, folie en krassen’.

cyber

MEUBILAIR - staat palen

A+

De paal ziet eruit als nieuw, staat recht en heeft geen schade.

Belangrijkste normen:	
scheefstand	0 graden per stuk
dekking, coating, folie en krassen	100% per stuk
deuken en gaten	0% per stuk

A

De paal staat bijna recht en heeft nauwelijks schade.

Belangrijkste normen:	
scheefstand	≤ 2 graden per stuk
dekking, coating, folie en krassen	> 98% per stuk
deuken en gaten	≤ 0,1% per stuk

B

De paal staat scheef en heeft enigzins schade.

Belangrijkste normen:	
scheefstand	≤ 4 graden per stuk
dekking, coating, folie en krassen	> 95% per stuk
deuken en gaten	≤ 1% per stuk

C

De paal staat duidelijk scheef en heeft aanzienlijke schade

Belangrijkste normen:	
scheefstand	≤ 15 graden per stuk
dekking, coating, folie en krassen	> 80% per stuk
deuken en gaten	≤ 5% per stuk

D

De paal staat flink scheef en heeft grote schade.

Belangrijkste normen:	
scheefstand	> 15 graden per stuk
dekking, coating, folie en krassen	≤ 80% per stuk
deuken en gaten	> 5% per stuk

TOELICHTING
Betreft: betonnen, stalen, houten en kunststoffen palen.
Aanwezigheid van roest meenemen in de norm ‘dekking coating, folie en krassen’.

cyber

MEUBILAIR - staat openbare verlichting

A+

De verlichting ziet eruit als nieuw, staat recht en heeft geen schade.

Belangrijkste normen:

scheefstand	0 graden per stuk
dekking, coating, folie en krassen	100% per stuk
deuken en gaten	0% per stuk

A

De verlichting staat bijna recht en heeft nauwelijks schade.

Belangrijkste normen:

scheefstand	≤ 1 graad per stuk
dekking, coating, folie en krassen	> 98% per stuk
deuken en gaten	≤ 0,1% per stuk

B

De verlichting staat scheef en heeft enigzins schade.

Belangrijkste normen:

scheefstand	≤ 3 graden per stuk
dekking, coating, folie en krassen	> 95% per stuk
deuken en gaten	≤ 1% per stuk

C

De verlichting staat duidelijk scheef en heeft aanzienlijke schade.

Belangrijkste normen:

scheefstand	≤ 6 graden per stuk
dekking, coating, folie en krassen	> 80% per stuk
deuken en gaten	≤ 5% per stuk

D

De verlichting staat flink scheef en heeft grote schade.

Belangrijkste normen:

scheefstand	> 6 graden per stuk
dekking, coating, folie en krassen	≤ 80% per stuk
deuken en gaten	> 5% per stuk

TOELICHTING

Aanwezigheid van roest meenemen in de norm ‘dekking coating, folie en krassen’. Indien de openbare verlichting niet volledig is, dit meenemen in de norm ‘deuken en gaten’. Dit aangeven.

cyber

MEUBILAIR - natuurlijke aanslag meubilair en borden

A+

Het meubilair is niet bevuild door natuurlijke aanslag.

Belangrijkste normen:
mate van aanslag: 0% per stuk

A

Het meubilair is nauwelijks bevuild door natuurlijke aanslag.

Belangrijkste normen:
mate van aanslag: ≤ 5% per stuk

B

Het meubilair is enigszins bevuild door natuurlijke aanslag.

Belangrijkste normen:
mate van aanslag: ≤ 10% per stuk

C

Het meubilair is fors bevuild door natuurlijke aanslag.

Belangrijkste normen:
mate van aanslag: ≤ 20% per stuk

D

Het meubilair is zeer sterk bevuild door natuurlijke aanslag.

Belangrijkste normen:
mate van aanslag: > 20% per stuk

TOELICHTING
Natuurlijke aanslag: aanslag van plantaardige aard die onstaat als gevolg van klimatologische omstandigheden of weersinvloeden, zoals algvorming.
Meubilair: banken, tafels, afvalbakken, verlichting, palen, geleide elementen, hekken, borden en dragers.

cyber

MEUBILAIR - graffiti en beplakking meubilair en borden

A+	A	B	C	D
Het meubilair ziet er schoon uit, heeft geen graffiti en/of beplakking.	Het meubilair ziet er redelijk schoon uit, heeft nauwelijks graffiti en/of beplakking.	Het meubilair heeft duidelijke graffiti, en/of beplakking.	Het meubilair maakt een onfrisse indruk en heeft grote oppervlaktes graffiti en/of beplakking.	Het meubilair maakt een zeer onfrisse indruk en heeft zeer grote oppervlaktes graffiti, en/of beplakking.
Belangrijkste normen:				
bedekkingsgraad graffiti en aanplakbiljetten: 0% per stuk	bedekkingsgraad graffiti en aanplakbiljetten: ≤ 2% per stuk	bedekkingsgraad graffiti en aanplakbiljetten: ≤ 5% per stuk	bedekkingsgraad graffiti en aanplakbiljetten: ≤ 10% per stuk	bedekkingsgraad graffiti en aanplakbiljetten: > 10% per stuk
racisme/ aanstootgevend: nee	racisme/ aanstootgevend: nee	racisme/ aanstootgevend: nee	racisme/ aanstootgevend: nee	racisme/ aanstootgevend: ja

TOELICHTING
Meubilair: banken, tafels, afvalbakken, verlichting, palen, geleide elementen, hekken, borden en dragers.
Graffii: Met verf of viltstift op muren, monumenten e.d. zonder toestemming aangebrachte opschriften en tekeningen.

cyber

RIOLERING- belemmering inlaatrooster

A+

De kolk is onbeschadigd en de inlaat wordt niet belemmerd door vuil.

Belangrijkste normen:

belemmering inlaat kolk	≤ 5% per stuk

A

De kolk is nauwelijks beschadigd en de inlaat wordt nauwelijksbelemmerd door vuil.

Belangrijkste normen:

belemmering inlaat kolk	≤ 15% per stuk

B

De kolk is enigszins beschadigd en de inlaat wordt enigszins belemmerd door vuil.

Belangrijkste normen:

belemmering inlaat kolk	≤ 30% per stuk

C

De kolk is duidelijk beschadigd en de inlaat wordt duidelijk belemmerd door vuil.

Belangrijkste normen:

belemmering inlaat kolk	≤ 50% per stuk

D

De kolk is ernstig beschadigd en de inlaat wordt ernsit belemmerd door vuil.

Belangrijkste normen:

belemmering inlaat kolk	> 50% per stuk

TOELICHTING

VERHARDING - staat asfaltverharding

A+

De verharding oogt strak en heeft geen schade. Gerepareerde wegdelen komen niet voor.

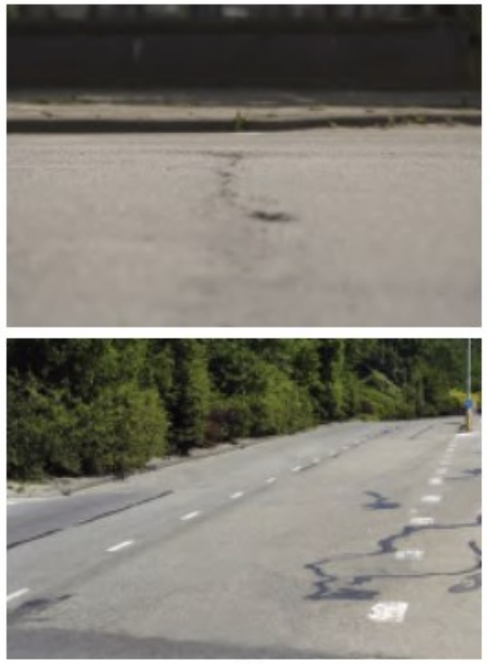
Belangrijkste normen:	
oneffenheden:	< 3 st licht
dwarsonvlakheid:	< 5 m licht
randschade:	< 5 m licht
reparaties:	0% per stuk
wortelopdruk*:	0 cm per stuk

A

De verharding oog nagenoeg strak en heeft nauwelijks schade. Gerepareerde wegdelen komen nauwelijks voor.

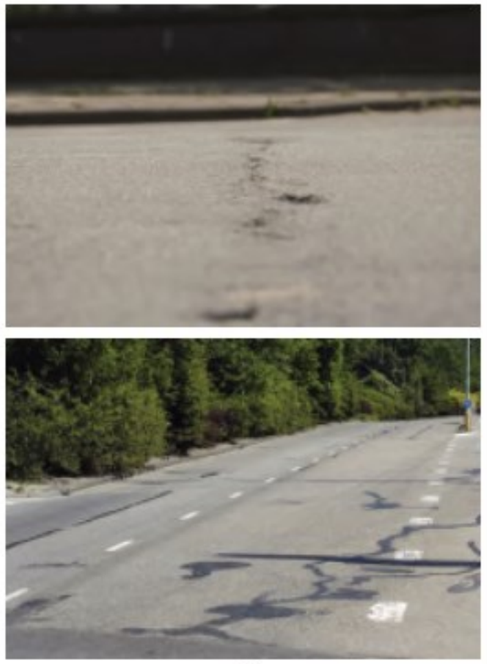
Belangrijkste normen:	
oneffenheden:	≥ 3 st licht of < 8 st matig
dwarsonvlakheid:	≥ 5 m licht of < 35m matig
randschade:	≥ 5 m licht of < 100m matig
reparaties:	≤5% per stuk
wortelopdruk*:	≤2 cm per stuk

B

De verharding oogt redelijk strak een heeft enigszins schade. Gerepareerde wegdelen komen hier en daar voor.

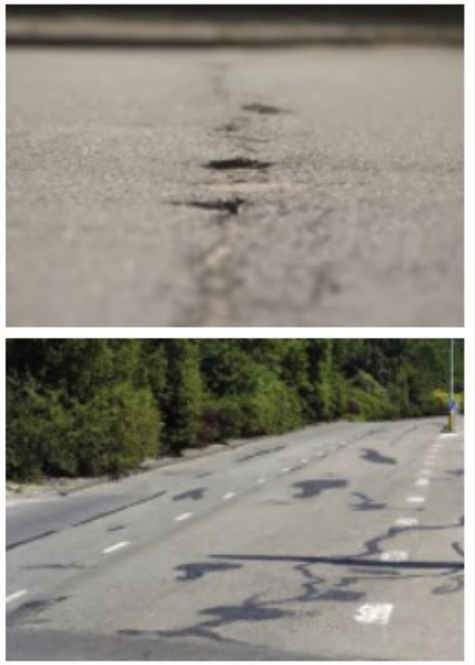
Belangrijkste normen:	
oneffenheden:	< 15 st matig of <3st ernstig
dwarsonvlakheid:	≥ 35 m matig of < 5m ernstig
randschade:	< 25 m ernstig
reparaties:	≤10% per stuk
wortelopdruk*:	≤5 cm per stuk

C

De verharding oogt rommelig en heeft duidelijk schade. Gerepareerde wegdelen komen redelijk veel voor.

Belangrijkste normen:	
oneffenheden:	≥ 15 st matig of <3st ernstig
dwarsonvlakheid:	< 15 m ernstig
randschade:	< 50 m ernstig
reparaties:	≤25% per stuk
wortelopdruk*:	≤8 cm per stuk

D

De verharding oogt slecht en heeft grote schade. Gerepareerde wegdelen komen veel voor.

Belangrijkste normen:	
oneffenheden:	≥ 3 st ernstig
dwarsonvlakheid:	≥ 15 m ernstig
randschade:	≥ 50 m ernstig
reparaties:	> 25% per stuk
wortelopdruk*:	>8 cm per stuk

TOELICHTING

Deze schaalbalk geldt alleen voor wegcategorieën 3-5 en 7, dus geen auto(snel)wegen en pleinen. Dwarsonvlakheid is spoorvorming.
Oneffenheden: licht > 5 mm, matig > 15 mm en ernstig > 30 mm.
Dwarsonvlakheid: licht > 10 mm, matig > 20 mm en ernstig > 30 mm.
* mate opdruk bestrating tot 25 cm van de bestratingsrand.

VERHARDING - staat elementenverharding

A+

De verharding oogt strak en heeft geen schade.

Belangrijkste normen:

omvang oneffenheden:	< 3 st licht
dwarsonvlakheid:	< 5 m licht
voegwijdte:	≤ 1% omvang of ≤ 5 mm voegwijdte
wortelopdruk*:	0 cm per stuk

A

De verharding oogt nagenoeg strak en heeft nauwelijks schade.

Belangrijkste normen:

omvang oneffenheden:	≥ 3 st licht of < 8 st matig
dwarsonvlakheid:	≥ 5 m licht of < 35 m matig
voegwijdte:	> 1% omvang en ≤ 10 mm voegwijdte
wortelopdruk*:	≤2 cm per stuk

B

De verharding oogt redelijk strak en heeft enigszins schade.

Belangrijkste normen:

omvang oneffenheden:	< 15 st matig of < 3 st ernstig
dwarsonvlakheid:	≥ 35 m matig of < 5 m ernstig
voegwijdte:	> 1% omvang en ≤ 20 mm voegwijdte
wortelopdruk*:	≤5 cm per stuk

C

De verharding oogt rommelig en heeft duidelijk schade.

Belangrijkste normen:

omvang oneffenheden:	≥ 15 st matig of < 3 st ernstig
dwarsonvlakheid:	< 15 m ernstig
voegwijdte:	> 1% omvang en ≤ 30 mm voegwijdte
wortelopdruk*:	≤8 cm per stuk

D

De verharding oogt slecht en heeft grote schade.

Belangrijkste normen:

omvang oneffenheden:	≥ 3 st ernstig
dwarsonvlakheid:	≥ 15 m ernstig
voegwijdte:	> 1% omvang en > 30 mm voegwijdte
wortelopdruk*:	>8 cm per stuk

TOELICHTING
Dwarsonvlakheid is spoorvorming.
Oneffenheden: licht > 5 mm, matig > 15 mm en ernstig > 30 mm.
Dwarsonvlakheid: licht > 10 mm, matig > 25 mm en ernstig > 40 mm.
* mate opdruk bestrating tot 25 cm van de bestratingsrand.

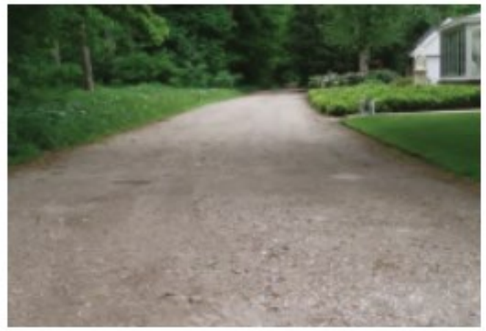
cyber

VERHARDING - staat halfverharding

A+	A	B	C	D
De verharding oogt strak en heeft geen hobbels, kuilen en spoorvorming.	De verharding oogt nagenoeg strak en heeft nauwelijks hobbels, kuilen en spoorvorming.	De verharding oogt redelijk strak en heeft enkele hobbels, kuilen en enigszins spoorvorming.	De verharding oogt rommelig en heeft duidelijk hobbels, kuilen en spoorvorming.	De verharding oogt slecht en heeft ernstige hobbels, kuilen en spoorvorming.
Belangrijkste normen:	Belangrijkste normen:	Belangrijkste normen:	Belangrijkste normen:	Belangrijkste normen:
omvang oneffenheden: < 3 st licht	omvang oneffenheden: < 8 st matig	omvang oneffenheden: < 15 st matig of <3st ernstig	omvang oneffenheden: < 3 st ernstig	omvang oneffenheden: ≥ 3 st ernstig
omvang dwarsonvlakheid: < 5 m licht	omvang dwarsonvlakheid: < 5 m matig	omvang dwarsonvlakheid: < 10m matig of <5m ernstig	omvang dwarsonvlakheid: < 50m matig of < 5m ernstig	omvang dwarsonvlakheid: ≥ 50 m matig of ≥ 5m ernstig
wortelopdruk*: 0 cm per st	wortelopdruk*: ≤ 2 cm per st	wortelopdruk*: ≤ 5cm per st	wortelopdruk*: ≤ 8 cm per st	wortelopdruk*: > 8 cm per st

TOELICHTING
Dwarsonvlakheid is spoorvorming.
Oneffenheden: licht > 5 mm, matig > 15 mm en ernstig > 30 mm.
Dwarsonvlakheid: licht > 10 mm, matig > 20 mm en ernstig > 50 mm.
* mate opdruk bestrating tot 25 cm van de bestratingsrand.

cyber

VERHARDING - onkruid op verharding

A+	A	B	C	D
Er is geen onkruid.	Er is weinig onkruid.	Er is redelijk veel onkruid.	Er is veel onkruid.	Er is zeer veel onkruid.
Belangrijkste normen:	Belangrijkste normen:	Belangrijkste normen:	Belangrijkste normen:	Belangrijkste normen:
bedekking 0% per 100 m2	bedekking ≤ 5% per 100 m2	bedekking ≤ 15% per 100 m2	bedekking ≤ 25% per 100 m2	bedekking > 25% per 100 m2
voeglengte:	voeglengte:	voeglengte:	voeglengte:	voeglengte:
hoogte: 0 cm per 100 m2	hoogte: ≤ 10 stuks hoger dan 10cm per 100 m²	hoogte: ≤ 10 stuks hoger dan 20 cm per 100 m²	hoogte: ≤ 30 stuks hoger dan 30 cm per 100 m²	hoogte: > 30 stuks hoger dan 30 cm per 100 m²
pollen: 0 st per 100 m2	pollen: 0 st per 100 m2	pollen: ≤ 100 st per 100 m2	pollen: ≤ 200 st per 100 m2	pollen: > 200 st per 100 m2

TOELICHTING

Een pol is een samenhangend geheel van meerdere onkruiden, met een afmeting groter dan 10 cm en een minimale hoogte van 0,5 cm boven de verharding.

cyber

VERHARDING - onkruid rondom obstakels

A+

Er is geen onkruid rondom de obstakels.

Belangrijkste normen: bedekking binnen een afstand van 0,5 m van obstakel	0% per m2
maximale hoogte onkruid	0 cm

A

Er is weinig onkruid rondom de obstakels.

Belangrijkste normen: bedekking binnen een afstand van 0,5 m van obstakel	≤ 10% per m2
maximale hoogte onkruid	≤ 10 cm

B

Er is redelijk veel onkruid rondom de obstakels.

Belangrijkste normen: bedekking binnen een afstand van 0,5 m van obstakel	≤ 30% per m2
maximale hoogte onkruid	≤ 20 cm

C

Er is veel onkruid rondom de obstakels.

Belangrijkste normen: bedekking binnen een afstand van 0,5 m van obstakel	≤ 40% per m2
maximale hoogte onkruid	≤ 30 cm

D

Er is zeer veel onkruid rondom de obstakels.

Belangrijkste normen: bedekking binnen een afstand van 0,5 m van obstakel	> 40% per m2
maximale hoogte onkruid	> 30 cm

TOELICHTING

VERHARDING - [redacted] onkruid en bladafval/bloesem in goten

A+

Er is geen [redacted]

Belangrijkste normen:
bedekking goot: 0% per 100 m1

volume: 0 dm3 per 100 m1

A

Er is weinig [redacted]

Belangrijkste normen:
bedekking goot: ≤ 5% per 100 m1

volume: ≤ 10 dm3 per 100 m1

B

Er is redelijk veel [redacted]

Belangrijkste normen:
bedekking goot: ≤ 20% per 100 m1

volume: ≤ 20 dm3 per 100 m1

C

Er is veel [redacted]

Belangrijkste normen:
bedekking goot: ≤ 40% per 100 m1

volume: ≤ 40 dm3 per 100 m1

D

Er is zeer veel [redacted]

Belangrijkste normen:
bedekking goot: > 40% per 100 m1

volume: > 40 dm3 per 100 m1

TOELICHTING
Combinatie schaalbalk toegespitst op onkruid, [redacted] en bladafval/bloesem. Betreft alleen goten, niet obstakels.
Deze schaalbalk is niet afkomstig van CROW maar door Cyber ontwikkeld.
[redacted] vuil met een hoogte,breedte, lengte en of diameter kleiner dan 0,01m

cyber

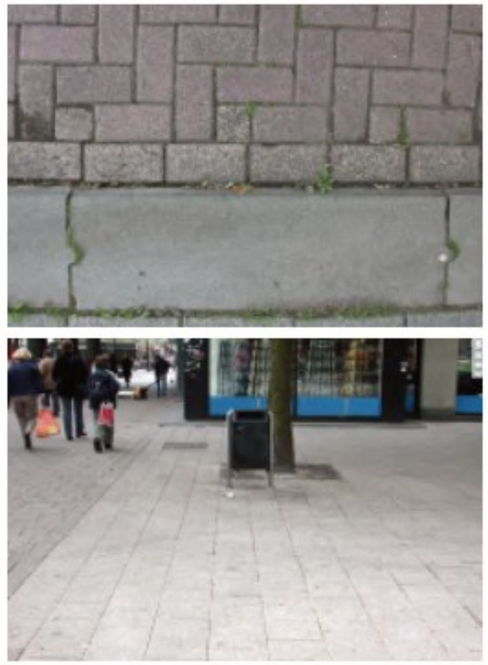
VERHARDING - zwerfafval op verharding

A+

Er is geen zwerfafval.

Belangrijkste normen:	
grof zwerfafval op verharding:	0 st per 100 m2
grof zwerfafval in boomspiegel:	0 st per stuk
fijn zwerfafval:	0 st per m2 verharding/ boom-spiegel

A

Er ligt op het eerste gezicht geen zwerfafval, maar als je goed kijkt zie je iets liggen.

Belangrijkste normen:	
grof zwerfafval op verharding:	≤ 3 st per 100 m2
grof zwerfafval in boomspiegel:	≤ 1 st per stuks
fijn zwerfafval:	≤ 3 st per m2 verharding/ boom-spiegel

B

Hier en daar verspreid liggen enkele stukken zwerfafval.

Belangrijkste normen:	
grof zwerfafval op verharding:	≤ 10 st per 100 m2
grof zwerfafval in boomspiegel:	≤ 3 st per stuk
fijn zwerfafval:	≤ 10 st per m2 verharding/ boom-spiegel

C

Over een belangrijk deel van het gebied ligt zwerfafval.

Belangrijkste normen:	
grof zwerfafval op verharding:	≤ 25 st per 100 m2
grof zwerfafval in boomspiegel:	≤ 8 st per stuk
fijn zwerfafval:	≤ 25 st per m2 verharding/ boom-spiegel

D

Nagenoeg overal ligt zwerfafval.

Belangrijkste normen:	
grof zwerfafval op verharding:	> 25 st per 100 m2
grof zwerfafval in boomspiegel:	> 8 st per stuk
fijn zwerfafval:	> 25 st per m2 verharding/ boom-spiegel

TOELICHTING

Grof zwerfafval > 10 cm, fijn zwerfafval tussen 1 en 10 cm.
De norm m.b.t. boomspiegels heeft betrekking op boomspiegels in verharding.
Bij de normen m.b.t. fijn zwerfafval wordt op verharding de eenheid m2 gebruikt en in de boomspiegels de eenheid stuk.

cyber

Bijlage 6: Resultaat quickscan

Quickscan 23-7-2013 Gemeente Hof van Twente, Kwaliteit in Beeld (534413)

Totaal: Hof van Twente		Bentelo	Delden	Diepenheim	Goor	Hengevelde	Markelo	engel
		Parels	Centrum	Woongebied	Sportcomplexen		Begraafplaats	
Kwaliteitsniveau		A+		A	B	C	D	
GROEN	staat sierplantsoen							
	overgroei sierplantsoen langs gras en verharding							
	overgroei bosplantsoen langs gras en verharding							
	staat haag							
	onkruid in beplanting en boomspiegels							
	boom wateriot- en opschot							
	staat gazon							
	grashengte gazon en bijmaaien							
	bladafval/bloesem op gazon							
	grof zwerfafval in groen							
KUNSTWERKEN	staat kleine kunstwerken							
	graffiti en beplakking kunstwerken							
	volledigheid							
	graffiti en beplakking nuts- en schakelkasten							
MEUBILAIR	staat banken en picknicktafels							
	staat afvalbak							
	vullingsgraad afvalbak (excl. depotdogs!)							
	staat borden en dragers							
	staat hekken en geleideelementen							
	staat palen (beton, staal, hout, kunststof)							
	staat openbare verlichting							
	natuurlijke aanslag meubilair en borden							
	graffiti en beplakking meubilair borden							
RIOLERING	belemmering inlaatrooster							
VERHARDING	staat asfaltverharding							
	staat elementverharding							
	staat halfverharding							
	onkruid op verharding							
	onkruid rondom obstakels							
	veegvuil, onkruid en bladafval/bloesem in goten							
	zwerfafval op verharding							

Quickscan 23-7-2013 Gemeente Hof van Twente, Kwaliteit in Beeld (534413)

Kern: Bentelo		Bentelo	Delden	Diepenheim	Goor	Hengevelde	Markelo	engel
Gebiedstype: Alle		Parels	Centrum	Woongebied	Sportcomplexen		Begraafplaats	
Kwaliteitsniveau		A+		A	B	C	D	
GROEN	staat sierplantsoen							
	overgroei sierplantsoen langs gras en verharding							
	overgroei bosplantsoen langs gras en verharding							
	staat haag							
	onkruid in beplanting en boomspiegels							
	boom waterlot- en opschot							
	staat gazon							
	graslengte gazon en bijmaaien							
	bladafval/bloesem op gazon							
	grof zwerfafval in groen							
KUNSTWERKEN	staat kleine kunstwerken							
	graffiti en beplakking kunstwerken							
	volledigheid							
	graffiti en beplakking nuts- en schakelkasten							
MEUBILAIR	staat banken en picknicktafels							
	staat afvalbak							
	vullingsgraad afvalbak (excl. depotdogs!)							
	staat borden en dragers							
	staat hekken en geleideelementen							
	staat palen (beton, staal, hout, kunststof)							
	staat openbare verlichting							
	natuurlijke aanslag meubilair en borden							
	graffiti en beplakking meubilair borden							
RIOLERING	belemmering inlaatrooster							
VERHARDING	staat asfaltverharding							
	staat elementverharding							
	staat halfverharding							
	onkruid op verharding							
	onkruid rondom obstakels							
	veegvuil, onkruid en bladafval/bloesem in goten							
	zwerfafval op verharding							

Quickscan 23-7-2013 Gemeente Hof van Twente, Kwaliteit in Beeld (534413)

Kern: Delden	Bentelo	Delden	Diepenheim	Goor	Hengevelde	Markelo	engel
Gebiedstype: Alle	Parels	Centrum	Woongebied	Sportcomplexen		Begraafplaats	

	Kwaliteitsniveau	A+			A			B			C			D		
GROEN	staat sierplantsoen					■	■	■								
	overgroei sierplantsoen langs gras en verharding					■	■	■								
	overgroei bosplantsoen langs gras en verharding							■	■	■						
	staat haag						■	■	■							
	onkruid in beplanting en boomspiegels				■	■	■									
	boom wateriot- en opschot				■	■	■									
	staat gazon				■	■	■									
	graslengte gazon en bijmaaien					■	■	■								
	bladafval/bloesem op gazon				■	■	■									
	grof zwerfafval in groen					■	■	■								
KUNSTWERKEN	staat kleine kunstwerken															
	graffiti en beplakking kunstwerken															
	volledigheid															
	graffiti en beplakking nuts- en schakelkasten				■	■	■									
MEUBILAIR	staat banken en picknicktafels					■	■	■								
	staat afvalbak				■	■	■									
	vullingsgraad afvalbak (excl. depotdogs!)				■	■	■									
	staat borden en dragers				■	■	■									
	staat hekken en geleideelementen						■	■	■							
	staat palen (beton, staal, hout, kunststof)						■	■	■							
	staat openbare verlichting					■	■	■								
	natuurlijke aanslag meubilair en borden					■	■	■								
	graffiti en beplakking meubilair borden				■	■	■									
RIOLERING	belemmering inlaatrooster						■	■	■							
VERHARDING	staat asfaltverharding					■	■	■								
	staat elementverharding						■	■	■							
	staat halfverharding							■	■	■						
	onkruid op verharding				■	■	■									
	onkruid rondom obstakels					■	■	■								
	veegvuil, onkruid en bladafval/bloesem in goten					■	■	■								
	zwerfafval op verharding					■	■	■								

Quickscan 23-7-2013 Gemeente Hof van Twente, Kwaliteit in Beeld (534413)

Kern: Diepenheim		Bentelo	Delden	Diepenheim	Goor	Hengevelde	Markelo	engel
Gebiedstype: Alle		Parels	Centrum	Woongebied	Sportcomplexen		Begraafplaats	
Kwaliteitsniveau		A+		A	B	C	D	
GROEN	staat sierplantsoen							
	overgroei sierplantsoen langs gras en verharding							
	overgroei bosplantsoen langs gras en verharding							
	staat haag							
	onkruid in beplanting en boomspiegels							
	boom wateriot- en opschot							
	staat gazon							
	graslengte gazon en bijmaaien							
	bladafval/bloesem op gazon							
	grof zwerfafval in groen							
KUNSTWERKEN	staat kleine kunstwerken							
	graffiti en beplakking kunstwerken							
	volledigheid							
	graffiti en beplakking nuts- en schakelkasten							
MEUBILAIR	staat banken en picknicktafels							
	staat afvalbak							
	vullingsgraad afvalbak (excl. depotdogs!)							
	staat borden en dragers							
	staat hekken en geleideelementen							
	staat palen (beton, staal, hout, kunststof)							
	staat openbare verlichting							
	natuurlijke aanslag meubilair en borden							
	graffiti en beplakking meubilair borden							
RIOLERING	belemmering inlaatrooster							
VERHARDING	staat asfaltverharding							
	staat elementverharding							
	staat halfverharding							
	onkruid op verharding							
	onkruid rondom obstakels							
	veegvuil, onkruid en bladafval/bloesem in goten							
	zwerfafval op verharding							

Quickscan 23-7-2013 Gemeente Hof van Twente, Kwaliteit in Beeld (534413)

Kern: Goor		Bentelo	Delden	Diepenheim	Goor	Hengevelde	Markelo	engel
Gebiedstype: Alle		Parels	Centrum	Woongebied	Sportcomplexen		Begraafplaats	
Kwaliteitsniveau		A+		A	B	C	D	
GROEN	staat sierplantsoen							
	overgroei sierplantsoen langs gras en verharding							
	overgroei bosplantsoen langs gras en verharding							
	staat haag							
	onkruid in beplanting en boomspiegels							
	boom wateriot- en opschot							
	staat gazon							
	graslengte gazon en bijmaaien							
	bladafval/bloesem op gazon							
	grof zwerfafval in groen							
KUNSTWERKEN	staat kleine kunstwerken							
	graffiti en beplakking kunstwerken							
	volledigheid							
	graffiti en beplakking nuts- en schakelkasten							
MEUBILAIR	staat banken en picknicktafels							
	staat afvalbak							
	vullingsgraad afvalbak (excl. depotdogs!)							
	staat borden en dragers							
	staat hekken en geleideelementen							
	staat palen (beton, staal, hout, kunststof)							
	staat openbare verlichting							
	natuurlijke aanslag meubilair en borden							
	graffiti en beplakking meubilair borden							
RIOLERING	belemmering inlaatrooster							
VERHARDING	staat asfaltverharding							
	staat elementverharding							
	staat halfverharding							
	onkruid op verharding							
	onkruid rondom obstakels							
	veegvuil, onkruid en bladafval/bloesem in goten							
	zwerfafval op verharding							

Quickscan 23-7-2013 Gemeente Hof van Twente, Kwaliteit in Beeld (534413)

Kern: Hengevelde		Bentelo	Delden	Diepenheim	Goor	Hengevelde	Markelo	engel
Gebiedstype: Alle		Parels	Centrum	Woongebied	Sportcomplexen	Begraafplaats		
Kwaliteitsniveau		A+	A	B	C	D		
GROEN	staat sierplantsoen							
	overgroei sierplantsoen langs gras en verharding							
	overgroei bosplantsoen langs gras en verharding							
	staat haag							
	onkruid in beplanting en boomspiegels							
	boom wateriot- en opschot							
	staat gazon							
	graslengte gazon en bijmaaien							
	bladafval/bloesem op gazon							
	grof zwerfafval in groen							
KUNSTWERKEN	staat kleine kunstwerken							
	graffiti en beplakking kunstwerken							
	volledigheid							
	graffiti en beplakking nuts- en schakelkasten							
MEUBILAIR	staat banken en picknicktafels							
	staat afvalbak							
	vullingsgraad afvalbak (excl. depotdogs!)							
	staat borden en dragers							
	staat hekken en geleideelementen							
	staat palen (beton, staal, hout, kunststof)							
	staat openbare verlichting							
	natuurlijke aanslag meubilair en borden							
	graffiti en beplakking meubilair borden							
RIOLERING	belemmering inlaatrooster							
VERHARDING	staat asfaltverharding							
	staat elementverharding							
	staat halfverharding							
	onkruid op verharding							
	onkruid rondom obstakels							
	veegvuil, onkruid en bladafval/bloesem in goten							
	zwerfafval op verharding							

Quickscan 23-7-2013 Gemeente Hof van Twente, Kwaliteit in Beeld (534413)

Kern: Markelo		Bentelo		Delden		Diepenheim			Goor		Hengevelde			Markelo		engel
Gebiedstype: Alle		Parels		Centrum		Woongebied			Sportcomplexen					Begraafplaats		
Kwaliteitsniveau		A+				A			B		C			D		
GROEN	staat sierplantsoen															
	overgroei sierplantsoen langs gras en verharding															
	overgroei bosplantsoen langs gras en verharding															
	staat haag															
	onkruid in beplanting en boomspiegels															
	boom waterlot- en opschot															
	staat gazon															
	graslengte gazon en bijmaaien															
	bladafval/bloesem op gazon															
	grof zwerfafval in groen															
KUNSTWERKEN	staat kleine kunstwerken															
	graffiti en beplakking kunstwerken															
	volledigheid															
	graffiti en beplakking nuts- en schakelkasten															
MEUBILAIR	staat banken en picknicktafels															
	staat afvalbak															
	vullingsgraad afvalbak (excl. depotdogs!)															
	staat borden en dragers															
	staat hekken en geleideelementen															
	staat palen (beton, staal, hout, kunststof)															
	staat openbare verlichting															
	natuurlijke aanslag meubilair en borden															
	graffiti en beplakking meubilair borden															
RIOLERING	belemmering inlaatrooster															
VERHARDING	staat asfaltverharding															
	staat elementverharding															
	staat halfverharding															
	onkruid op verharding															
	onkruid rondom obstakels															
	veegvuil, onkruid en bladafval/bloesem in goten															
	zwerfafval op verharding															

Bijlage 7 – Kostenmodel Impact©

Kostenmodel Impact©

Het kostenmodel Impact© is een hulpmiddel om te kunnen berekenen wat de financiële behoefte is op basis van de huidige of gewenste beeldkwaliteit van de openbare ruimte. Het model geeft de mogelijkheid om de kostenconsequenties zichtbaar te maken per beheercategorie (groen, straatmeubilair, reiniging en verharding). Daarnaast wordt rekening gehouden met de specifieke uitgangspunten van de gemeente, zoals grondslag en stedelijkheidsklasse.

Tarievenlijst

Om eenheidsprijzen te berekenen is ook een tarieventabel nodig. De tarieventabel is een lijst met tarieven waarin onder andere de kosten per uur voor het gebruik van een motorzaag, maaimachine, voertuig, aanhanger staan vermeld. Ook de uurtarieven van verschillende vakmensen zijn opgenomen.

Het uurtarief in de werkpakketten beslaat alleen de direct productieve kosten. Niet opgenomen in het uurtarief zijn bijvoorbeeld energie- en huisvestingskosten, overhead en dergelijke. De materiaal- en materieelkosten zijn wel in werkpakketten opgenomen. De prijzen hiervan zijn afkomstig van diverse bronnen, zoals 'GWW kosten' van Reed Business.

Met eenheidsprijzen alleen kunnen de totale kosten per categorie niet berekend worden. Pas wanneer helder is welke hoeveelheden (arealen) er in de gemeente aanwezig zijn, kan de eenheidsprijs daarmee vermenigvuldigd worden en de totale kosten berekend worden voor dat betreffende onderdeel of gebied.

Werkwijze

De totale kosten zijn de kosten per beheercategorie in de gemeente die nodig zijn om de beheercategorie op een bepaald niveau te onderhouden. Ervan uitgaande dat de beheercategorie nu ook op dat kwaliteitsniveau onderhouden wordt en er geen achterstallig onderhoud aanwezig is. Eenheidsprijzen zijn gebaseerd op de gemiddelde kosten voor een jaar per categorie, dit kan dus wel fluctueren over het jaar en tussen de jaren (hiervan is verharding een duidelijk voorbeeld).

Alle verkregen, herleide en geschatte gegevens voor de financiële doorrekening zijn voor de gevraagde berekeningen op hoofdlijnen voldoende betrouwbaar. Wel is het goed een marge van maximaal 5% in acht te houden. Deze onzekerheid is inherent aan een continu veranderende omgeving, lees; arealen, marktprijzen, beleidsontwikkelingen, milieudoelstellingen en wet- en regelgeving.

Resultaat

Op basis van beheerniveau B is met behulp van het kostenmodel een vergelijking gemaakt tussen de beschikbare middelen en de berekende benodigde middelen. Tijdens deze berekening is de gemeentelijke begroting beoordeeld, waaruit blijkt dat er budgetten aanwezig zijn voor zowel het dagelijks- en grootonderhoud. Vervangingsinvesteringen zijn buiten deze financiële toets gelaten.

In figuur 7.1 is de gedetailleerde financiële Impact® berekening voor het dagelijks- en grootonderhoud op B kwaliteit in de oranje linkerkolommen weergegeven en vergelijken met de begroting 2013/2014 van de gemeente in laatste blauwe kolom.

Aan het einde is een regel “Compensatie verschil uurtarief” aangegeven, die toegevoegd is in verband met het uurloon dat voor de eigen dienst hoger ligt dan het markttarief. Op deze manier wordt het verschil gecompenseerd en kan een goed vergelijk gemaakt worden met de benodigde budgetten.

Hieronder staan de figuren 5.2, 5.3 en 5.4 uitvergroot weergegeven.

Gemeente Hof van Twente

534413 Kwaliteit in Beeld (BKP)

14 oktober 2013

cyber			Impact©				Begroting gemeente
Werkpakket	Eenheid	Areaal	Dagelijks- en Groot onderhoud	Rehabilitatie (vervangings- onderhoud)	Eenheids prijs	Totaalbedrag	Totaalbedrag
GROEN	are	56.010,73	€ 1.943.472,39	€ 699.497,56	€ 47,19	€ 2.642.969,95	€ 2.113.590,00
MEUBILAIR	stuk	26.483,00	€ 555.251,08	€ 566.889,13	€ 42,37	€ 1.122.140,21	€ 222.060,00
REINIGING	are	75.267,63	€ 489.923,40	€ -	€ 6,51	€ 489.923,40	€ 457.597,00
VERHARDING	are	33.634,60	€ 1.953.356,87	€ 2.007.084,53	€ 117,75	€ 3.960.441,40	€ 2.025.096,78
			bomen buitengebied 16558*5,50			€ 91.069,00	
			oplossen klachten over alle beleidsterrein, draagt bij aan kwaliteitsniveau				€ 110.000,00
SUBTOTAAL			€ 5.033.072,74	€ 3.273.471,22		€ 8.306.543,96	€ 4.928.343,78
			verschil uurtarief 50-32			€ 605.448,00	
TOTAAL						€ 8.911.991,96	€ 4.928.343,78

Uitvergroot figuur 5.2 Financiële doorrekening van de totale onderhoudskosten beheer openbare ruimte op B-kwaliteit

Gemeente Hof van Twente

534413 Kwaliteit in Beeld (BKP)

14 oktober 2013

cyber			Impact©				Begroting gemeente
Werkpakket	Eenheid	Areaal	Dagelijks- en Groot onderhoud	Rehabilitatie (vervangings- onderhoud)	Eenheids prijs	Totaalbedrag	Totaalbedrag
GROEN	are	56.010,73	€ 1.943.472,39	€ -	€ 34,70	€ 1.943.472,39	€ 2.113.590,00
MEUBILAIR	stuk	26.483,00	€ 555.251,08	€ -	€ 20,97	€ 555.251,08	€ 222.060,00
REINIGING	are	75.267,63	€ 489.923,40	€ -	€ 6,51	€ 489.923,40	€ 457.597,00
VERHARDING	are	33.634,60	€ 1.953.356,87	€ -	€ 58,08	€ 1.953.356,87	€ 2.025.096,78
			bomen buitengebied 16558*5,50			€ 91.069,00	
			oplossen klachten over alle beleidsterrein, draagt bij aan kwaliteitsniveau				€ 110.000,00
SUBTOTAAL			€ 5.033.072,74	€ -		€ 5.033.072,74	€ 4.928.343,78
			verschil uurtarief 50-32			€ 605.448,00	
						€ -	
						€ -	
						€ -	
TOTAAL						€ 5.638.520,74	€ 4.928.343,78

Uitvergroot figuur 5.3 Financiële doorrekening van de dagelijks- en grootonderhoudskosten openbare ruimte op B-kwaliteit

Adviseurs voor Buitenruimte & Organisatie

KWALITEITSKEUZE	
Kosten o.b.v kwaliteitskeuzes	
€	5.321.054
Huidige budget	
€	4.928.344

VERSCHIL
7%

Gebiedstype	Centrum	Parels	Begraafplaatsen	Park-management	Industrie-Bedrijven-Haven	Sportcomplexen	Woongebieden buiten	Woongebieden binnen
Groen								
Bomen	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Beplanting	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Gras	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Meubilair								
Straatmeubilair	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Speelvoorzieningen	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Reiniging								
Afvalbakken legen	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Vuil op (half)verharding	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Vuil in groen	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Hondenuitlaatzones	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Verharding								
Asfaltverharding	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Elementenverharding	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Betonverharding	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Zandwegen / Semi verhard	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis

Uitvergroot figuur 5.4: kwaliteitenspel financiële doorrekening op Basis niveau waarin meubilair op de huidige werkwijze is doorgerekend

Gemeente Hof van Twente

534413 beheren op beeldkwaliteit (BoB)

14 oktober 2013

b e r

			Impact©				Begroting gemeente
GROEN	**are**	**56.010,73**	**€ 1.943.472,39**	**€ -**	**€ 34,70**	**€ 1.943.472,39**	**€ 2.113.590,00**
BOMEN	stuk	14.448,00	€ 275.991,59	€ -	€ 19,10	€ 275.991,59	
BOSPLANTSOEN	are	3.795,23	€ 304.453,34	€ -	€ 80,22	€ 304.453,34	
SIERPLANTSOEN	are	1.914,04	€ 286.558,46	€ -	€ 149,72	€ 286.558,46	
HAGEN	are	206,50	€ 63.812,65	€ -	€ 309,02	€ 63.812,65	
GAZON	are	5.323,50	€ 273.255,28	€ -	€ 51,33	€ 273.255,28	
RUW GRAS & BERMEN	are	30.323,46	€ 739.401,07	€ -	€ 24,38	€ 739.401,07	
MEUBILAIR	**stuk**	**26.483,00**	**€ 555.251,08**	**€ -**	**€ 20,97**	**€ 555.251,08**	**€ 222.060,00**
AFVALBAKKEN	stuk	290,00	€ 2.554,90	€ -	€ 8,81	€ 2.554,90	
BANKEN EN TAFELS	stuk	230,00	€ 2.030,90	€ -	€ 8,83	€ 2.030,90	
PALEN	stuk	10.800,00	€ 51.732,00	€ -	€ 4,79	€ 51.732,00	
FIETSSTANDAARDS	stuk	0,00	€ -	€ -	€ -	€ -	
BORDEN & GELEIDERS	stuk	6.600,00	€ 40.590,00	€ -	€ 6,15	€ 40.590,00	
AFSCHEIDINGEN	m1	3.804,60	€ 8.978,86	€ -	€ 2,36	€ 8.978,86	
VERLICHTING	stuk	7.860,00	€ 246.568,20	€ -	€ 31,37	€ 246.568,20	
VRI	site	3,00	€ 593,49	€ -	€ 197,83	€ 593,49	
SPEELVOORZIENINGEN	stuk	703,00	€ 202.202,73	€ -	€ 287,62	€ 202.202,73	
REINIGING	**are**	**75.267,63**	**€ 489.923,40**	**€ -**	**€ 6,51**	**€ 489.923,40**	**€ 457.597,00**
AFVALBAKKEN	stuk	290,00	€ 11.379,54	€ -	€ 39,24	€ 11.379,54	
VUIL OP (HALF)VERHARDING	are	33.556,90	€ 418.573,06	€ -	€ 12,47	€ 418.573,06	
VUIL IN GROEN	are	41.562,73	€ 57.999,44	€ -	€ 1,40	€ 57.999,44	
VUIL OP WATER	are	0,00	€ -	€ -	€ -	€ -	
GRAFFITI	m2	0,00	€ -	€ -	€ -	€ -	
HONDENUITLAATZONES	are	148,00	€ 1.971,36	€ -	€ 13,32	€ 1.971,36	
VERHARDING	**are**	**33.634,60**	**€ 1.953.356,87**	**€ -**	**€ 58,08**	**€ 1.953.356,87**	**€ 2.025.096,78**
ASFALTVERHARDING	are	15.044,20	€ 743.183,48	€ -	€ 49,40	€ 743.183,48	
ELEMENTENVERHARDING	are	13.803,86	€ 1.169.460,64	€ -	€ 84,72	€ 1.169.460,64	
BETONVERHARDING	are	17,44	€ 811,12	€ -	€ 46,51	€ 811,12	
BELIJNING & MARKERING	are	0,00	€ -	€ -	€ -	€ -	
ZANDWEGEN / SEMI VERHARD	are	4.769,10	€ 39.901,63	€ -	€ 8,37	€ 39.901,63	
			bomen buitengebied 16558*5,50			€ 91.069,00	
SUBTOTAAL			**€ 5.033.072,74**	**€ -**		**€ 5.033.072,74**	**€ 4.928.343,78**
			verschil uurtarief 50-32			€ 605.448,00	
						€ -	
						€ -	
						€ -	
TOTAAL						**€ 5.638.520,74**	**€ 4.928.343,78**

Figuur 7.1. Financiële doorrekening van de totale onderhoudskosten beheer openbare ruimte op B-kwaliteit